AVENTURA

ROMANE DE ACȚIUNE ȘI PASIUNE

8 LEI

PIERRE DEMOUSSON

SCLAVA PIRATULUI

„ A V E N T U R A ”

Romane de acţiune şi pasiune

PIERRE DEMOUSSON

SCLAVA PIRATULUI

Traducere de
MIŞU TEODORIU

Cuprins

PIERRE DEMOUSSON - SCLAVA PIRATULUI............3
CAPITOLUL 1...3
CAPITOLUL 2. ATACUL...12
CAPITOLUL 3. TÂRGUL DE SCLAVI...................................20
CAPITOLUL 4. INSULTA ADUSĂ FRANŢEI...........................27
CAPITOLUL 5. FATMA, NEGRESA CEA BUNĂ......................34
CAPITOLUL 6. UN OFIŢER LA KASBAH...............................39
CAPITOLUL 7. EVADAREA..46
CAPITOLUL 8. FELUCA CU PÂNZELE DE AUR.....................51
CAPITOLUL 9. MEKTUB!...57
CAPITOLUL 10. ARMATA NAVALĂ......................................61
CAPITOLUL 11. SIDI – FERRUH...65
CAPITOLUL 12. STAUELI..70
CAPITOLUL 13. CAPITULAREA ALGERULUI..........................73
CAPITOLUL 14. ŞI POARTA DE BRONZ A CETĂŢII KASBAH SE DESCHISE...76

YACU-MAMA..82

PIERRE DEMOUSSON
SCLAVA PIRATULUI

CAPITOLUL 1.

— Ar trebui să intri în cabina ta, copila mea; cu venirea serii se cam porneşte vântul...

— Dar tu, tăticule, nu mă însoţeşti?

— Nu, Marie-Anne, eu mai rămân pe punte, ştii bine că pe la ora asta căpitanul lui *Vulcan* ţine să mai pălăvrăgim puţin... Îi face plăcere.

— Admir, zău, răbdarea ta!

— Chestie de obişnuinţă. Viaţa m-a învăţat că nu strică niciodată să fii amabil. Ceea ce nu mă-mpiedică însă să-mi păstrez libertatea de spirit, şi să-mi judec contemporanii la justa lor valoare.

— O, tăticule! ce diplomat eşti tu! Zău că ministrul face rău că nu foloseşte mai bine talentele tale! Ai să-mi trimeţi un matelot să-mi vestească ora cinei?

— N-ai nicio grijă; la revedere.

Dialogul acesta se schimba pe puntea dinaintea vasului cu trei catarge *Vulcan,* vas-curier francez, care în seara aceasta de martie 1827, naviga, cu toate pânzele întinse spre Syria, după ce părăsise Marsilia de vreo patruzeci şi opt de ore.

Era încântătoare această Marie-Anne, fată tânără de douăzeci de ani, brună cu ochi negri, cu înfăţişarea inteligentă şi hotărâtă.

Tatăl ei, consulul general Robert des Pallières, trimes de guvernul Majestăţii sale Carol X ca să-l reprezinte la Beyrouth unde, graţie tratatelor datând încă de pe vremea bunului rege Francisc I, Franţa ocupase întotdeauna în ţările Levantului o situaţie privilegiată.

Cam solemn, cam înţepat, un fel de deformare profesională, consulul general făcea celor care-l întâlneau pentru întâia oară impresia că ar fi un personaj rece, închipuit şi foarte distant; dar dacă putuse şi mai ales ştiuse cineva să forţeze uşile intimităţii sale, îşi da îndată seama că nu se afla om mai bun pe lume.

Văduv devreme, nu trăia decât pentru copila lui, fiica lui unică, portretul viu al soţiei dispărute.

Marie-Anne, ageră, tot atât de inteligentă pe cât de drăguţă, cunoştea inima tatălui până-n străfundurile acesteia şi bravul diplomat, foarte adesea fără, să-şi dea seama, era manevrat de mâna de maestru a tinerei fete.

— Aşa se întâmplă că atunci când demnitarul primi pergamentul cu pecetia regelui care-l împuternicea să ocupe un post în Syria, Marie-Anne, de cum află, nu şovăi o clipă.

— Am să te însoţesc, tăticule, îi declară ea cu ton hotărât.

— Dar bine, mititico, nu te gândeşti?…

— Ba dimpotrivă… Dacă biata mea mamă mai trăia, ce făceai?

— De… nu ştiu.

— Ei! vezi! Iacă, să ţi-o spun eu: ai fi dus-o cu d-ta. Da, da, nu protesta. Nu poţi rămânea singur. Cine oare să poarte de grija casei? Cine să te ajute la recepţiile consulatului general?

— De acord, dar e atât de departe… Tocmai în Asia…

— Ei şi, cel mult cincisprezece zile!

— Dar primejdiile călătoriei pe mare?

— A, da! Să vorbim şi de asta. Vrei să» ţi spun adevărat? eu nu prea cred în ele. Nu cumva domnii piraţi

algerieni ar îndrăzni să atace vasul care-l duce la Beyrouth pe consulul general al Franţei, trimisul Majestăţii Sale regelui? Atâta le-ar lipsi! dacă nu au scrupule şi principii, aceste triste personaje fără de credinţă şi fără respect de lege, cunosc totuşi începutul înţelepciunii, adică teama de cel mai tare. Şi apoi, tăticule, nu te gândeşti la mâhnirea ce mi-ai pricinui plecând fără mine?

— Ah, mică vrăjitoare!

Faţă de argumentul acesta, consulul nu mai avu încotro. Întreaga lui diplomaţie bătea în retragere în faţa farmecului copilei sale şi lacrimi de bucurie şi de emoţie îi sugrumau tainic gâtleju1.

Cauza Marie-Annei era câştigată; după o bună, însoţită de tatăl ei, se îmbarca la Marsilia pe *Vulcan,* special rechiziţionat ca să-l transporte pe dl. des Pallières.

Bastimentul acesta cuprindea, de altminteri, o întreagă încărcătură de stofe şi mătăsuri preţioase, trimise de comercianţii din Lyon pe pieţele Levantului.

Fără vreun incident de la plecare, călătoria se anunţa din cele mai favorabile şi diplomatul se bucura.

Cele trei catarge ale lui *Vulcan*, încărcate de pânze se înălţau impunătoare deasupra punţii; briza serii se răcea tot mai tare şi d. des Pallières care-şi trimisese fiica în cabină, regret că făgăduiala dată căpitanului vasului îl împiedica s-o imite.

Deodată, coborând duneta, zări pe cel care era „stăpân pe bord după Dumnezeu”; cu faţa înconjurată de un colan de barba aspră şi încărunţită, ca căpitanul Baroni era o corcitură de corsican şi Marsiliez tot atât de bun marinar pe cât era de vestit ca povestitor de snoave.

— Iată-mă domnule consul, exclamă el. V-am cam lăsat să m-aşteptaţi. Dar vă implor să mă iertaţi.

— Sunteţi gata iertat, domnule căpitan, datoriile dv. ...

— Fleac! sunteţi, zău, foarte bun, dar pe blestematul ăsta de vas trebuie să fii cu ochii în zece.

— Totuşi, văd…

— Ba e chiar aşa cum v-am spus. De pildă, n-o să mă credeţi poate, dar am dat ordine formale ca, cele două tunuri cu care ne-a dăruit Arsenalul, în onoarea dv. domnule consul general, să fie puse în stare de tragere, de cum se lasă seara.

„Ei, ce credeţi adineauri dând o raită, ce-mi văzură ochii? Şeful de echipă sforăia ca un tâmpit lângă piesele lui!

— Ce lux de precauţiuni, căpitane.

— Ba nici de cum! De altminteri încărcătura e preţioasă.

— Mulţumesc! spuse diplomatul râzând deschis.

— N-aveţi pentru ce! întâmpină celălalt fără ca să se turbure. Dar nu vreau să vă ascund nimic; ţărmurile acestea, prin preajma Corsicii nu mai sunt sigure…

— Adevărat?

— Nu sunt sigure de loc! Şi asta numai de câteva luni încoace. S-ar putea spune că pirateria şi-a înteţit activitatea.

„Dar înainte de a părăsi Marsilia am primit instrucţiuni severe şi precise să mă feresc pe cât se poate de primejdie.

— Şi eu care mă gândeam că cele două tunuri ale dv. nu erau aprovizionate decât cu focuri oarbe ca să salute pământul!

— Da’ de unde! ghiulele bune, adevărate, de 24, pe care le-aş trimete fără mustrare de cuget în cheresteaua celei dintâi feluce, sau tartane sau şebece care-mi va părea suspectă. Ba, ştiu chiar un bandit dintr-ăştia căruia îi rezerv o salvă de onoare dacă-l întâlnesc!

— Şi cine-i oare, căpitane?

— Acela care comandă feluca[1] cu pânzele aurite. N-aţi auzit de el?

— Vă mărturisesc că…

[1] Corăbioară lungă cu pânze şi lopeţi.

— Aveţi puţintică răbdare, domnule consul general, am să vă istorisesc povestea lui, iar iată că briza slăbeşte şi matelotul de serviciu la catart nu-mi pare să-şi dea seama.

Scoţând din buzunar un fluier de argint, căpitanul Baroni îl duse la buze şi scoase mai multe chemări prelungi.

Îndată, ca nişte draci ieşind din cutia lor, vreo şase marinari apărură pe punte, cu picioarele desculţe, în pantaloni albi, cu torsul lor atletie acoperit cu un tricou albastru cu dungi albe.

— Ei, măi cască gură, urlă căpitanul. La manevră, mii de tunete. Ia întindeţi-mi toată pânza asta.

Agili ca nişte pisici, oamenii se supuseră şi se repeziră la vântrele.

Se lăsa seara; la orizont, discul soarelui avea să dispară pe după valurile pe care le inunda într-o dâră purpurie.

— Aşa, acum merge iar bine, spuse Baroni întorcându-se la distinsul său pasager, după ce mai întâi se încredinţase ca manevra comandată de el era pe cale de împlinire.

— Cam pe unde ne aflăm acum, căpitane? întrebă d. des Pallières.

— Exact în preajma insulelor Sanguinare.

— Mersul nostru parcă se încetineşte.

— Da, şi tare mă tem ca noaptea să nu treacă în mici manevre şi târcoale. Va trebui să deschidem ochii.

— Vă temeţi de stânci?

— Nu stâncile mă sperie pe mine, ci piraţii?

— Iar cu piraţii?

— Ascultaţi bine ce am să vă povestesc. Acum trei luni mă întorceam de la Alicante, cu *Vulcan* al meu încărcat peste măsură cu butoaie de vin. De aceea chiar mersul nostru era foarte încetinit.

„Briza potrivnică mă silea să plutesc în zig-zag, când deodată santinela de pe catart îmi semnalează o pânză la

răsărit.

„Bun, îmi spun, trebuie să fie vreun camarad care ca şi noi trebuie să fie în căutarea unui vânt favorabil; şi nu mă tulbur câtuşi de puţin.

„Dar spre marea mea uimire, îmi dau seama că fleacul acela, nu mai mare decât o coajă de nucă, se apropia de noi cu mare viteză. Îmi iau luneta, ca să văd mai bine şi iată că descopăr două rânduri de vâsle care se balansau în cadenţă de-a lungul cojii acelea. În acelaşi timp deosebii pânzele ei galbene, galbene de tot, ca de aur.

„Proastă afacere, mă gândii, cu atât mai mult că n-aveam nici măcar un pistol pe bord.

„Necunoscutul înainta întins spre noi şi mă mai întreb şi azi ce ni s-ar fi putut întâmpla, dacă printr-un hazard, pe care vreau să-l numesc providenţial, la celălalt capăt al orizontului, nu s-ar fi ridicat un fum gros…

— Un fum?…

— Da, domnule consul general. Cuprins de spaimă probabil, corsarul cu pânzele galbene face stânga-mprejur şi dispare.

Abia după două săptămâni, la căpitanatul portului din Marsilia avui explicaţia acestui dublu fenomen: fumul provenea de la unul din acele mici bastimente de o invenţie recentă de tot, care cică, face să înainteze vasul cu ajutorul aburilor, — de fapt nu prea cred să fie mare lucru, căci pânzele şi-au făcut proba lor de veacuri, — şi care îşi făcea încercările prin partea locului.

„Dar prezenţa acestuia, a izbutit să pună pe fugă vasul pirat care se îndrepta spre noi şi care nu era altul decât faimoasa felucă cu pânzele de aur, comandată de Aga, propriul fiu al lui Hussein, deyul Algerului.

— Cum? Acest paşă ar tolera ca unul din familia lui?

— Nu numai că tolerează pirateria, dar o şi încurajează. Algerul e un adevărat cuib de corsari de când şi au instalat domnia Turcii pe acolo.

— Ştiu, ştiu… cu toate că oficial…

— Da, cunoaştem noi formula, mai e vorbă? Dar vă rog să credeţi că Hussein îşi bate joc de aşa ceva, şi că, refugiat în Kasbah, ca un vultur stăpân pe larguri, îşi trimite marinarii lui groaznici în toate direcţiile cu ordinul de a-şi însuşi toate bastimentele pe care le vor întâlni, fără ca să se sinchisească de felul pavilionului, şi să-i aducă pasagerii şi echipajul: bărbaţi, femei, copii, orice, totul e bun ca să facă din ei sclavi.

„Domnule consul general, n-o să mă faceţi să cred că habar n-aveţi de toate astea?

Diplomatul, sincer încurcat, şovăia cu răspunsul, prins între francheţea lui şi secretul profesional…

Dar deodată, se hotărî:

— Ai dreptate, căpitane: sunt la curent cu toate faptele acestea. Dar ce să facem? Nu trebuie alarmat publicul, şi de aceea consemnul e tăcerea.

„Când cade pe un bastiment nenorocul să devie prada unui corsar, statul se grăbeşte să plătească preţul de răscumpărare, oricât ar fi de mare; şi se iau toate precauţiunile ca nimeni să nu afle nimic.

„O expediţie îndepărtată spre aceste pământuri necunoscute. Pentru un succes mai mult sau mai puţin problematic, n-ar întâmpina din partea ponorului decât indiferenţă, poate chiar ostilitate…

— Bine-nţeles în privinţa aceasta ştiţi mult mai multe decât mine.

„Dar eu continui să stărui asupra unui lucru, şi anume: că Algerienii, Arabii dacă preferaţi, sunt un popor blajin şi paşnic, asupriţi de o mână de Turci. Băştinaşii aceştia dacă s-ar vedea sprijiniţi de un vreun popor al Europei n-ar lăsa să treacă multă vreme ca să se revolte şi să i răstoarne pe tirani.

— E un punct de vedere nou, căpitane, foarte interesant. Se prea poate să ai dreptate. Dar mă îndoiesc ca chestiunea să fi fost studiată vreodată sub lumina

aceasta şi reţin aspectul acesta al problemei ca să-l folosesc cu vreun prilej.

— Ah! Ah! Domnule consul, încep să vă convertesc! Dar se lasă noapte! Veniţi în cabina mea, să bem acolo un pahar de porto pentru izbânda călătoriei noastre.

Cei doi bărbaţi apucară pe scara care duce spre apartamentele căpitanului.

Acesta, de cum intră, dădu ordin omului său de serviciu să aprindă felinarul de aramă care atârna de tavan.

— Nu v-am întrebat încă ce mai face fiica dv.? întrebă Baroni curtenitor.

— Se simte foarte bine, răspunse d. des Pallières şi aerul de mare îi prieşte minunat.

Diplomatul abia îşi sfârşise vorba, când un zgomot de paşi grăbiţi răsună în culoarul exterior. Uşa cabinei se deschise brusc şi secundul lui *Vulcan,* un tânăr chipeş cu ochiul ager, cu pârul roşcat, apăru gâfâind cu pălăria de piele în mână.

— Iertare, scuzele mele, căpitane, domnule… făcu el.

— Ce s-a întâmplat, întrebă Baroni.

— Un vas cu pânze… dinspre tribord… căpitane.

— Drace! exclamă Corsicanul, care fără să mai aştepte vreo explicaţie, cu o mână îşi înfundă pălăria în cap iar cu cealaltă înşfăcă un pistol încărcat care se afla pe masă şi se năpusti afară, urmat de d. Des Pallières, intrigat de graba aceasta.

Pe puntea lui *Vulcan*, în mijlocul întunericului, forfoteau umbre foarte slab luminate de felinarele atârnate la mare depărtare unul de altul de-a lungul bordajului.

Bastimentul nu înainta decât foarte încet şi o hulă foarte blajină îl legăna parcă cu băgare de seamă.

Consulul dădu cu ochii, pe dunelă, de un grup în care recunoscu silueta îndesată a lui Baroni.

— Şi unde se află vasul d-tale fantomă? întrebă Corsicanul.

— Pe aici, căpitane, răspunse secundul arătând un

punct în noapte. Luna care-l lumina adineaori e ascunsă acum de un nor, dar vă jur că n-am visat…

Celălalt se întoarse mormăind, căutând să străbată misterul întunericului.

Deodată, luna reapăru răspândindu-şi pe valuri lumina ei lividă şi ireală.

Ca la un semnal aşteptat, două puncte luminoase, două torţe se aprinseră în depărtare, luminând un bastiment de formă lungă, subţirel, sprinten, care înainta direct spre *Vulcan*, dus cu repeziciune de sforţarea vâslaşilor lui. Deasupra se înălţa o pânză, sinistră, îngustă, curbată ca lama unui imens iatagan care strălucea galben în lumina lunii.

O înjurătura scăpă de pe buzele căpitanului Baroni.

— Feluca cu pânzele de aur! Exclamă el şi rămase o clipă ca buimăcit, dar curând îşi reveni în fire şi, desprinzând cornetul acustic care era atârnat de puntea de comandă, răcni cât îl ţinea gara.

— Ohe! cei de pe *Vulcan,* stop, fiecare la postul lui! pregătire de atac!

CAPITOLUL 2.
ATACUL

D. des Pallières împietrit o clipă de cuvintele căpitanului Baroni îşi recăpătă foarte repede stăpânirea de sine şi înaintă spre comandantul Vulcanului.

— Comandante, oare ţi-aş putea fi cu ceva de ajutor?

Corsicanul, fără a răspunde îndată, privi pe diplomat din creştet până-n tălpi, bubele i se crispară, şi ridică uşor din umeri.

— Nu, domnule consul, spuse el în sfârşit, întinzând mâna, o labă mare, roşie, aspră şi păroasă, bătrânului, care, cu atâta simplitate venise să se pună sub ordinele lui.

„Nu, domnule consul, locul dv. nu-i aci pe punte. Duceţi-vă la fiica dv., în apartamentul ei şi, întâmple-se orice s-ar întâmpla, nu ieşiţi de acolo.

„Cât despre noi, vom încerca să vă apărăm cum va fi mai bine.

D. des Pallières nu stărui: Baroni era pe bordul lui singurul stăpân după Dumnezeu şi fiecare trebuia să i se supună.

Şi totuşi nu se putea gândi fără ca să se cutremure la jertfa tuturor acestor viteji care aveau să-şi pună viaţa-n joc pentru viaţa lui şi a copilei sale.

Încet şi parcă cu părere de rău, coborî de pe dunetă, pe când pe punte agitaţia era la culme; marinarii alergau încoace şi încolo, unii înarmaţi cu săbii cu topoare, alţii cu flinte; ordinele, chemările se încrucişau. În jurul căpitanului, se adunaseră vreo doisprezece bărbaţi, de un

curaj sălbatec, gata să se bată până la moarte.

În clipa în care avea să dispară în întunericul scării, diplomatul se opri şi aruncă o privire asupra valurilor: Colo la distanţă de câteva sute de metri, întocmai ca o fantomă mare, decupată ca o umbră chinezească pe ecranul cerului, feluca duşmană înainta ca un vultur asupra prăzii sale.

Pe când zăbovea, d. des Pallières se gândi deodată la Marie-Anne. Biata copilă nu ştia câtuşi de puţin despre primejdia neaşteptată care ameninţa pe *Vulcan,* ea care-şi bătuse întotdeauna joc de piraţi. Tatăl ei aproape că se dojenea singur că lăsase să treacă atâta timp până s-o vestească.

Grăbi cât putu pe treptele înguste. Pe când deschidea uşa cabinei în care se afla Marie-Anne, un duduit surd răsună, zguduind întreg vasul, făcând să vibreze învelişul de la cală până la punte.

— Dar ce se petrece, tată? întrebă tânăra fată, venind în întâmpinarea tatălui ei.

Acesta nu ştiu ce să răspundă, dar faţa lui trasă, gura lui crispată vorbiră pentru el.

Marie-Anne aruncă încolo cartea pe care o păstrase în mână.

— Ce să fie, spune? o primejdie?

Se auzi o altă duduitură, mai surdă, mai apropiată decât întâia.

— Tunul! murmură d. des Pallières.

— Tunul? Suntem oare atacaţi? Şi de cine?

— De către piraţi, copila mea. Dar ascultă-mă, trebuie să fii calmă. Nu-ţi fie frică.

— Tăticule, cu tine lângă mine, nu mă tem de nimic. Dar vorbeşte, vorbeşte te rog. Vreau să ştiu totul. Cel puţin dac-aş fi rămas pe punte!

— Atâta ar mai fi lipsit. Dar uite în două cuvinte despre ce e vorba: căpitanul Baroni crede că ar fi zărit un bastiment suspect care se îndrepta spre noi. Nu e tocmai

sigur. Presupune totuşi că s-ar putea să fie faimoasa felucă cu pânzele de aur…

— Frumos nume! dar asta nu-mi spune nimic.

— E adevărat. Află deci că acesta e numele pe care marinarii Mediteranei l-au dat vasului pe care-l comandă chiar fiul deyului din Alger, Aga, cunoscut prin îndrăzneala şi vitejia lui. Pânzele bastimentului lui sunt vopsite în galben. De aci, oamenii mării, care sunt cu toţii cam poeţi, ie-au botezat „de aur”… înţelegi?

„Dar nu fii îngrijorată, copila mea. Căpitanul Baroni ştie sigur ce are de făcut, echipajul lui e viteaz şi mai are şi tunurile pe care le-ai auzit. O să pună pe fugă pe agresor, dacă există vreun agresor, şi m-a trimis lângă tine ca să te liniştesc.

— Nu am nevoie, nu mi-e frică şi o să ne urcăm şi noi ne punte.

— Ai înnebunit?

Tânăra fată se îndreptă cu hotărâre spre uşă.

— Dar cine o să îngrijească pe răniţii noştri? exclamă ea. Şi apoi vreau să lupt şi eu împotriva acestor piraţi care, fără ruşine, atacă nişte oameni paşnici.

Tăticule, tăticule, lasă-mă să mă duc. Nu sunt nepoata amiralului Pallières, fratele tău care şi-a găsit o moarte atât de glorioasă la Navariu?

Nimeni n-ar putea vreodată spune care ar fi putut fi răspunsul demnului consul general la evocarea acestor amintiri familiare şi istorice, căci chiar în clipa aceasta, un zgomot îngrozitor care se auzea clar, cu toate uşile închise şi pereţii căptuşiţi, se ridică pe puntea lui *Vulcan.* Una după alta, două detunături bubuiră; se pornise canonada hotărâtă împotriva asaltatorilor.

Strigăte de furie sălbatecă ajunseră până la cabina pasagerilor, însoţite de pocnetele flintelor, apoi deodată o izbitură brutală făcu să se zguduie întreg vasul: surprins, d. des Pallières lunecă pe podea iar Marie-Anne se repezi să-l ridice.

Deasupra lor, bătălia trebuie să se fi încins; se auzeau lovituri surde, izbituri, strigate; fulgerări roşii ca nişte flăcări treceau prin faţa ferestruicilor cabinei. Neînstare să facă vreo mişcare, nu din pricina fricii ci a surprinderii, Marie-Anne şedea pe canapeaua cabinei lângă tatăl ei, buimăcit încă de reaua căzătură suferită.

Urmărea cu ochii minţii lupta care se dădea colo sus, actele de curaj, sforţările tuturor bravilor mateloţi care se luptau ca s-o apere, pe ea, biata fată neputincioasă să le dea vreun ajutor.

Ah! Turcii ăştia blestemaţi, care în plin secol al XIX-lea mai păstrau obiceiurile blestemate de altă dată. Ce s-ar putea oare face ca să se cureţe odată pentru totdeauna mările de pacostea asta!

Deodată, o detunătură pocni aproape de tot de urechile tinerei fete, un geam al uneia din ferestruicile rotunde se făcu ţăndări în timp ce un glonte se înfipse în lemnăria cabinei.

Marie-Anne se întoarse, brusc: prin gaura rotundă a ferestruicii apăru faţa hidoasă, pământie, a unui om, chior, schimonosit. Purta un turban. O mână se întinse spre d-ra des Pallieres care simţi un fior străbătând-o din creştet până-n tălpi. Dar îşi reveni repede în fire. De ce avea să se teamă? Omul doar nu putea pătrunde înăuntru prin ferestruică.

— Maimuţoi blestemat! strigă ea mânioasă, aşteaptă puţin.

Şi apucând o vergea grea de fier cu care se fixa de obicei masa cabinei pe timp de furtună, ea lovi cu toată puterea mâna care-o mai ameninţa încă; răsună un urlet de durere iar omul fioros dispăru.

În vremea asta, sus pe punte bătălia continua.

Care avea să fie sfârşitul? Să fie oare piraţii atât de numeroşi şi atât de puternici încât să doboare pe vitejii mateloţi ai căpitanului Baroni?

D. des Pallieres, ca pierdut într-un vis, nu mai spunea

nimic. Marie-Anne plecă plină de încordare urechea.

I se păru că detunăturile se potoliseră, se răriseră. Tunurile, flintele tăcuseră, doar unele gemete străbăteau până la ea. Era sfârşitul: trebuie că barbarii fuseseră respinşi.

— Tăticule, spuse ea atunci, nu crezi că ar fi bine să ne urcăm pe punte?

— O, Doamne... Copila mea...

— Ascultă, nu se mai aude nimic. Desigur că s-a sfârşit. Feluca cu pândele de aur o fi luat-o la fugă. Hai, tăticule să-l felicităm pe căpitanul Baroni şi pe bravii lui tovarăşi. Au binemeritat-o.

Diplomatul îi făcu pe plac şi împreună cu fiica lui ajunse la scara care-i duse pe punte.

Dar acolo, în locul spectacolului la care se aşteptau, ceea ce văzură îi cufundă în uimire şi groază; voiră să dea înapoi, să fugă... prea târziu. Zece mânii grele, grosolane, îi înşfăcară şi într-o secundă consulul general şi Marie-Anne, legaţi cobza, fură împinşi spre un grup de bărbaţi puşi în lanţuri, printre care recunoscură pe căpitanul Baroni cu faţa însângerată, pe secundul vasului şi pe câţiva mateloţi de pe *Vulcan.*

Doamne! ce se întâmplase oare?

În curând aveau să afle ceea ce de altminteri şi ghiciseră; împotriva oricăror aşteptări, piraţii de pe feluca cu pânzele de aur, puseseră stăpânire prin forţa lor superioară pe vasul francez.

Aga, corsarul cel cumplit, fiul deyului, era de acum încolo stăpân, nu numai pe bastiment ci şi pe soarta tuturor celor de pe vas.

D. des Pallières, prea bun cunoscător în ale Orientului, nu se putea îndoi câtuşi de puţin de soarta care-i era rezervată atât lui cât şi tovarăşilor săi de suferinţă.

Totuşi, îi mai rămânea o speranţă: calitatea lui de consul al Franţei, putea să impresioneze pe barbarii aceştia, cu toate că epoca nu era prea îndepărtată —

ceva mai mult de un secol — în care venerabilul Părinte Le Vacher, trimis al regelui Franţei la Alger, fusese legat de gura unui tun din ordinul deyului care domnea pe vremea aceea şi îşi găsise astfel o moarte îngrozitoare, în dispreţul cel mai deplin al dreptului naţiunilor.

Ticăloşii care luaseră în primire pe d. des Pallières şi pe fiica sa, îi împinseră spre partea dinainte a vasului, unde nişte torţe luminau un grup de oameni cu chipurile energice, dar aspre şi crunte.

La câţiva paşi mai încoace de ei, acela care pesemne era şeful lor sta în picioare cu braţele încrucişate. Înalt la stat, părea mai distins la înfăţişare decât tovarăşii lui, şi mustaţa neagră care-i împodobea chipul întunecat, nu izbutea să răpească întregii sale persoane un anumit aer de măreţie şi de inteligenţă. Ochii lui aruncau fulgere, în chimirul lui de piele galbenă, împodobit ici şi colo, cu pietre scumpe, erau înfipte două pistoale cu mânerele cu încrustări de Damasc şi mai atârna de el un iatagan de care părea că nu se servise, căci spre deosebire de iataganele celorlalţi piraţi, care-l înconjurau lama acestuia nu arăta nicio urmă de sânge.

La vederea consulului şi a fiicei sale, se înalţă şi mai mult din trup şi căută să-şi dea o înfăţişare şi mai aspră.

— Cine eşti tu, întrebă el pe franţuzeşte pe d. des Pallières.

— Dar tu? replică îndată diplomatul care ştia că cu Orientalii principalul lucru e „să nu-ţi pierzi niciodată obrazul”.

Întrebarea păru că-l uluieşte o clipă pe pirat, dar îşi reveni îndată:

— Te interesează? Află deci că sunt fiul Măriei Sale Hussein, dey al Algerului şi stăpân atotputernic al Regenţei.

— Eu sunt trimisul regelui Franţei şi, prin faptul acesta, persoana mea e sfinţită.

Răspunsul îl biciuise pe turc în plin obraz.

Strânse pumnii dar se stăpâni.

— Crezi tu că mă impresionezi?

— Ţineam să te previn, căci stăpânul meu, mai puternic decât tatăl tău, va şti să răzbune insultele tale.

— Deyul Algerului nu se teme de nimeni.

— De aceea fiul lui se poartă ca un bandit.

— Ticălosule! Am să-ţi arăt eu cât caz fac de tine! Dar mai înainte răspunde, cine-i femeia asta? Soţia ta?

— E fiica mea.

Piratul tăcu şi fixă lung pe Marie-Anne care susţinu examenul fără ca măcar să clipească.

Ce putea să se petreacă în capul acesta de barbar? era oare sensibil la farmecul atât de aievea al tinerei fete?

Întoarse încet ochii de la ea, ridică din umeri ca şi când ar fi voit să se descotorosească de un gând sâcâitor, apoi, pe arăbeşte, spuse câteva cuvinte la doi din oamenii lui care se apropiară de prizonieri. Marie-Anne făcu o mişcare ca să se tragă înapoi.

— Nu vă temeţi de nimic, domnişoară, spuse Aga din nou pe franţuzeşte. N-o să vi se facă niciun rău dacă nu încercaţi să fugiţi.

În clipa aceasta, d. des Pallières, nu se putu împiedica să nu pună o întrebare:

— Dar cine te-a învăţat oare să vorbeşti limba noastră? întrebă el.

— Asta te interesează? Aş putea să nu-ţi răspund, dar pentru fiica ta consimt să te informez; află dar că am fost crescut de un renegat din ţara ta.

— Şi ce ai de gând să faci cu noi?

— Să vă adaug la ceilalţi captivi şi să vă conduc la Alger.

— Apoi?

— Tatăl meu va decide.

Zicând aceste cuvinte. Aga făcu un semn şi piraţii împinseră pe cei doi prizonieri spre grupul lui Baroni şi al mateloţilor săi.

După care, parte dintre Turci trecu, după mai multe manevre încoace şi-ncolo, pe feluca cu pânzele de aur, iar aceasta, luând pe *Vulcan* în remorcă, porni către miază-zi.

Dinspre răsărit, orizontul care pălea vestea apropierea aurorii.

CAPITOLUL 3.
TÂRGUL DE SCLAVI

Pe piaţa Marinei, nu departe de Kasbah-ul măritului Hussein, dey al Algerului, domnea un vălmăşag, un zgomot fără de nume: Arabi mergeau şi veneau, falnici în burnusele lor albe, în cap cu un turban legat cu şnur de păr de cămilă, ceea ce însemna că sunt şefi din Sud, fii ai unor corturi mari, care veniseră spre capitală în speranţa unor afaceri bune. Droaie de negri forfoteau prin piaţă, cu sau fără treburi.

Din când în când trecea câte o femeie voalată, fără a atrage atenţia nimănui şi dispărea ca o umbra într-una din uliţele înguste, care, întocmai ca nişte prăpăstii misterioase se căscau la fiecare colţ al pieţii.

Din toată această omenire în mişcare se ridică un miros puternic, acru de sudoare şi de murdărie.

Ştrengari, marinari, oameni în zdrenţe, se furişau printre grupe, ducând burdufuri pline de apă, coşuri cu curmale, scoţând strigăte ascuţite, ferindu-se când şi când de câte-o lovitură.

Toată gloata asta îmbrăcată în alb sau în culori ţipătoare, se izbea ca un val de un baraj de ieniceri, cu mustăţi lungi, nepăsători în aparenţă ca nişte statui şi rezemaţi de ţeava puştilor lor cu patul împodobit de încrustări. Soldaţii, fără a să se clintească din loc, se mulţumeau să respingă cu brutalitate pe imprudenţii care-i strângeau prea de aproape; şi din când în când, un cuvânt, un singur cuvânt aspru, ieşea din gâtlejul lor. „Balek”.

Atunci, Arabii se trăgeau înapoi, câtuşi de puţin turburaţi, ca să-şi reia ceva mai departe nesfârşitele lor pălăvrăgeli.

Deodată, de sus, de la Kasbah, de pe zidurile cu metereze, răsună un bubuit surd şi prelung: era o lovitură de tun trasă de unul din străvechile tunuri de bronz a cărui gură se întindea printre crenelurile vechii fortăreţe.

Fără îndoia a că era vreun semnal căci numai de cât ienicerii, cu pasul lor molatec se adunară într-un pluton cam dezlânat şi se duseră să se posteze într-unul din colţurile pieţii, împărţind cu generozitate scuipături sau lovituri de cizmă celora care nu se grăbeau s-o şteargă mai curând din faţa lor.

Îndată, mulţimea de gură cască năvăli şi se resfiră prin aleile lăsate libere ale unui târg în aer, liber ale cărui produse erau fiinţe omeneşti.

Era marele târg de sclavi al deyului din Alger, pe care Măria Sa Hussein îl deschidea cumpătătorilor.

Jalnică marfă, marfa expusă acolo! Ciorchini de oameni cu picioarele ferecate, femei, copii, de toate vârstele, de toate naţionalităţile, negri, şi albi, de la nenorociţii Negri ai Sudanului, adunaţi de caravanieri lacomi şi aduşi în capitală ca turmele, biciuiţi, schingiuiţi şi flămânzi. Până la echipajele vaselor franceze, italiene, engleze, spaniole, baleare, malteze, capturate de piraţi în cursul raitelor lor.

Erau acolo mai mult de cinci sute, iar printre ei, câteva femei remarcabile prin frumuseţea lor.

Un grup mai ales atrăgea atenţia eventualilor cumpărători: era compus dintr-un bărbat scurt de stat dar lat în spate, solid, cu faţa arsă a marinarului care a vânturat mările tuturor climelor, un bătrân cu părul alb, trist, abătut, ca frânt de soartă, şi în sfârşit dintr-o tânără fată, frumoasă, fragedă, care părea plină de grijă pentru cei doi tovarăşi ai ei.

Erau: Baroni, căpitanul lui *Vulcan,* consulul general des Pallières şi fiica acestuia, Marie-Anne.

După capturarea bastimentului lor de către feluca cu pânzele de aur, nefericiţii prizonieri fuseseră conduşi la Alger de către fiul deyului şi aruncaţi în temniţele întunecate din subsolurile puternicei cetăţi Kasbah, reşedinţa groaznicului şi puternicului stăpân care-şi exercita cruda lui tiranie asupra Regentei Algerului, impunându-se populaţiei prin forţă şi teroare.

În închisorile acestea, adevărate morminte, sute de nenorociţi zăceau în murdărie, în prada unor lipsuri din cele mai cumplite, aşteptând aproape ca o mântuire ziua în care călăul va consimţi să-i scoată de acolo ca să-i expună în târgul sclavilor: robia cea mai grea nu putea fi mai de nesuferit decât această odioasă captivitate.

Din fericire pentru dl. des Pallieres, nu numai că nu fusese despărţit de fiica lui şi de căpitanul Baroni, dar întemniţarea lor nu fusese de lungă durată, căci, ajunşi abia în ajun, supravieţuitorii de pe *Vulcan* fuseseră şi scoşi la vânzare.

La dreptul vorbind, printre captivii europeni, circulau tot felul de zvonuri, zvonuri care ajunseră şi la consulul general şi tovarăşii săi, fără ca ei să le acorde totuşi mai multă crezare decât meritau.

Se repeta, de la lanţ la lanţ, că deyul Hussein, ameninţat în sfârşit de marile puteţi pentru ruşinosul comerţ de care se servea ca să se îmbogăţească, se temea ca nu cumva dintr-o zi într-alta să debarce pe coastele lui flota engleză şi cea franceză şi că de aceea îşi golise dintr-odată „prăvăliile” de jalnica marfă înghesuită acolo.

Care era partea de adevăr din cele aflate, d. des Pallières nu era în stare să controleze, şi nimic, la plecarea lui din Franţa nu-l putea face să creadă că guvernul regelui ar fi dispus să întreprindă vreo expediţie îndepărtată; dimpotrivă chiar, iar sosirea lui la Alger fusese atât de rapidă, internarea lui atât de scurtă, încât cu adevărat că nu avusese încă nici timpul material să-şi

dea bine seama de situaţie.

Încercase el pe lângă Aga să arate însemnătatea titlului său de reprezentant calificat al regelui Franţei, dar şeful piraţilor îi râse în nas.

O a doua încercare pe lângă ienicerul însărcinat cu închisorile n-avu mai mare izbândă şi diplomatul nu mai avea decât o singură nădejde: să izbutească să dea de veste colegului său. Acreditat pe lângă dey, cavalerul Deval, însărcinat de afaceri al regelui la Alger — pe care-l cunoscuse odinioară la începuturile carierei sale, în Italia — că se află cu fiica sa printre captivii măritului Hussein.

Nu încăpea îndoială că consulul Franţei ar fi obţinut liberarea lui imediată.

Da, dar cum să-l prevină?

D. des Pallières nu mai ştia cărui sfânt să i se închine; şi dacă Marie-Anne n-ar fi fost lângă el, nu încape nici o îndoială că bietul om s-ar fi lăsat să cadă pradă disperării celei mai cumplite.

Din fericire tânăra fată se afla lângă el ca să-i ridice moralul, ajutată de căpitanul Baroni, care în cursul unei lungi vieţi aventuroase, trecuse prin multe şi lua lucrurile cu filosofie.

Cu braţele încrucişate, corsicanul privea cu un dispreţ suveran pe Turcii, pe şefii de trib uscăţivi şi descarnaţi, pe Maurii groşi cu pielea lucitoare care îi dau târcoale, neîndrăznind să rişte un preţ pentru un servitor atât de sfidător, atât de puţin dispus să primească sclavajul.

Un slujbaş al finanţelor deyului, însoţit de patru ieniceri, circula printre grupe încasând sumele în *duros,* în dubloane de aur sau de argint, după fiecare cumpărătură încheiată.

Pe când se apropia de cei trei Francezi, Baroni murmură deodată:

— Domnule consul?

— Ce-i? răspunse d. des Pallières, tresărind, ca şi cum ar fi fost trezit dintr-un vis.

— Faceţi ca şi cum n-ar fi vorba de nimic şi ascultaţi-mă. Şi dv. domnişoară, de asemeni. Poate că să fi venit pentru noi ceasul mântuirii.

— Bine, spuse Marie-Anne care, pe nesimţite, se apropie de tatăl ei.

— Mai aveţi în buzunar, reluă Corsicanul, scrisoarea pe care o pregătiserăţi pentru colegul dv.?

— Da.

— Atunci, treceţi-mi-o. Am observat o negresă bătrână, vreo slujnică a deyului, fără îndoială, care însoţeşte pe ăl de strânge gologanii şi care m-a privit cu simpatie. Uite-o că se întoarce, am să încerc să-i strecor biletul dv.

— De-ai putea izbândi, prietene, spuse consulul, strecurând căpitanul ui scrisoarea.

Aceasta o apucă repede, o ascunse în mână şi aşteptă.

Doi Kaizi înalţi, un Maur cu înfăţişare buhăită şi caraghioasă, se opriseră în faţa francezilor şi discutau între ei pe arăbeşte, presărându-şi conversaţia cu strigăte aspre şi guturale.

Unul din ei înaintă chiar şi puse mâna pe umărul consulul general, fără îndoială ca să explice colegilor săi că bătrânul ar fi un sclav de pe urma căruia nu s-ar putea alege cu vreun câştig.

Văzând aceasta strângătorul de impozite, mirosind vreo afacere, se apropia cu escorta lui de ieniceri făcând să răsune în punga lui de piele, pe care o purta la cingătoare, banii pe care-i adunase. Dar în clipa aceasta se iscă un vălmăşag în mulţime, se ridicară strigăte, protestă îi amestecate cu adevărate urlete de furie şi gemete.

Cu lovituri mari de gârbaci împărţite cu generozitate, doi soldaţi, fără vreo altă armă vizibilă decât un iatagan gol trecut prin cingătoare îşi croiau drum prin mijlocul grupelor, păşind înaintea unui tânăr înalt cu înfăţişare distinsă, dar crudă, pe care Marie-Anne îl recunoscu îndată: era comandantul felucei cu pânzele de aur, Aga,

fiul deyului.

Profitând de turburarea pricinuită de această sosire neaşteptată, căpitanul Baroni făcu un gest uşor către bătrâna negresă pe care el o observase de mult, şi pe care n-o slăbise din ochi din clipa în care o zărise.

Femeia păru că înţelege şi, apropiindu-se pe nesimţite, îşi făcu de drum, o dată, de două ori, prin faţa captivilor.

A doua oară, ea plecă ducând ascunsă în cutele *bu-bu*-ului care o drapa, scrisoarea d-lui des Pallières pe care Baroni izbutise să i-o strecoare pe sub mână spunându-i:

— Pentru consulul Deval!

Fără a rosti vreun cuvânt, bătrâna dădu din cap şi prizonierii o văzură depărtându-se, stăpână pe soarta şi poate că şi pe viaţa lor.

În vremea asta Aga se apropiase tare de Francezi şi, fără ca un muşchi al feţei să i se fi mişcat, chemă pe strângătorul de impozite:

— Cine şi-a permis să aducă aici pe aceşti trei Francezi? spuse el fără ca să ridice vocea; dar Marie-Anne îşi dedu seama că ochii lui aruncau fulgere.

„Doar ştii bine, fiu de câine, că aceştia trei înfăţişează partea mea proprie de pradă!

Celălalt se trase înapoi cu câţiva paşi, ducând amândouă mâinile la frunte.

Dar Aga şi făcuse un semn şi cei doi ieniceri ai lui puseră mâna pe umerii nenorocitului ore tremura din toate mădularele şi clănţănea din dinţi.

— Duceţi-l, de aici! porunci fiul deyului tot nepăsător, — şi puneţi să i se taie capul. Să împărţiţi între voi banii ce-i are la el.

Soldaţii se supuseră.

Îndată piaţa Marinei, atât de zgomotoasă şi de agitată cu câteva clipe înainte, deveni tăcută şi se goli ca prin minune de toţi cumpărătorii de sclavi, care, ca nişte şobolani de pe un vas naufragiat, fugeau care încotro, grăbiţi să scape de groaznica mânie a stăpânului a cărui

violenţă o cunoşteau toţi prea bine.

Curând nu mai rămase decât lungul cir de nenorociţi, încătuşaţi, neînstare să se mişte şi neizbutind să se dumirească ce se întâmplase.

Fără ca să părăsească superba lui indiferenţă, Aga trase propriul lui iatagan, o armă de lux anume făurită pentru el, şi se apucă să taie legăturile Marie-Annei, ale tatălui ei şi ale căpitanului Baroni.

Apoi, împingându-i pe câteşitrei, înaintea lui le spuse cu simplitate:

— Întoarceţi-vă la Kasbah de unde n-aţi fi trebuit să mai ieşiţi vreodată. Sunteţi prizonierii „Mei”, să nu uitaţi asta!

CAPITOLUL 4.
INSULTA ADUSĂ FRANŢEI

În dimineaţa aceea, cavalerul Deval, consul general şi însărcinat de afaceri al regelui Franţei la Alger, se plimba gânditor în cabinetul său de lucru, îmbrăcat într-o elegantă haină de casă, de provenienţă englezească după moda anului 1827, pe care o primise, cu ocazia trecerii ultimei poşte maritime engleze prin portul Alger.

Diplomatul era neliniştit.

Instrucţiunile pe care le căpătase din partea guvernului său îi porunceau să se ducă neîntârziat la dey şi să pretindă de la el reglementarea definitivă a diferendelor care existau de mulţi ani între Franţa şi Regenţă.

Or, mai bine ca oricare altul, Deval ştia că practic era cu neputinţă să-i smulgi paşei cel mai mic răspuns pozitiv.

De câte ori nu scrisese la Paris:

„Mentalitatea paşei Hussein, suveran absolut şi ciudat, nu poate cu nimic fi schimbată prin sfaturi. Urât de populaţii, nu domneşte decât prin putere şi graţie fricii pe care o inspiră cei 18.000 de ieniceri care compun armata lui.

„Nu există decât un mijloc, un singur mijloc după părerea mea, şi Excelenţa Voastră o să mă ierte că-mi iau libertatea de a voi să par că vă dau sfaturi, pentru a-i impune Deyului voinţa noastră nu rămâne decât: războiul.

Cavalerul Deval se oprise din plimbarea lui şi recitea cu atenţie raportul său politic în care, urmând marile tradiţii ale departamentului afacerilor străine, încercase să

balanseze plăcut perioadele stilistice, când o lovitură uşoară în uşa cabinetului său de lucru îl smulse din visare.

Îşi puse depeşa pe birou şi spuse:

— Intră!

Uşa se deschise, draperia care o ascundea se dădu în lături şi un *cawas* al consulatului apăru.

Omul, gras, burtos, îmbrăcat în portul oriental, cu un turban verde pe cap, ilic, şalvari, cu o sabie mare la cingătoare se înclină adânc în faţa stăpânului său şi ducând succesiv mâna de la inimă la frunte, aşteptă:

— Ce vrei Ali? întrebă consulul.

— Estem aici un negresa tare bătrân. Vrei vedem pe tine.

— O negresă bătrână? Condu-o la secretarul meu.

— Nu, stăpâne. Ea vrei vorbeştem la tine singur.

— Ei, asta-i bună! Dar ce-şi închipuie arăpoaica asta, că e aşa de uşor de deranjat consulul Franţei?

— La ea spus că primit scrisoare de la Francezi pentru tine. Asta femeie vine de la Kasbah.

— De la Kasbah? Francezi? Încă vreo sclavă, fără îndoială, care se plânge, spuse consulul ridicând din umeri. Ei! ce le pot eu face! Am prevenit guvernul. Nu trebuiau să se lase prinşi, iaca!

Departamentul nu-mi dă instrucţiuni... În sfârşit, cu atât mai rău, fie! Ad-o încoace pe negresa ta, Ali, dar ai să rămâi la dispoziţia mea ca s-o reconduci imediat.

Demn şi sever, consulul Deval se duse să se aşeze la biroul lui, dar n-avu mult de aşteptat. *Cawas*-ul se întoarse aproape numai decât, împingând înăuntru o biată femeie zbârcită şi uscată ca o lămâie veche, cu pielea aproape cenuşie, înfăşurată într-un larg bu-bu alb. La vederea diplomatului, ea căzu în genunchi pe podea şi-i întinse o hârtie strânsă în patru după care, de la sine, se retrase făcând temele şi mergând de-a îndărătelea.

Oarecum intrigat, Deval desfăcu maşinal biletul pe

care-l primise, dar abia-şi aruncase ochii pe el că scoase un strigăt pe care şi-l înăbuşi repede.

— Ei, asta-i prea de tot! spuse el, apoi chemă:

— Ali! Ali!

Grasul *cawas* intră.

— Negresa ceea, unde-i?

— A plecat stăpâne.

— A plecat? Nătărăule!… De ce? Doar îţi poruncisem…

În turburarea lui consulul nu mai ştia ce spunea, şi *cawas*-ul lui, prevăzând o furtună, se furişă binişor spre uşa, înainte de a fi izbucnit peste capul lui.

De fapt, avea şi de ce îi tulburat diplomatul, căci scrisoarea pe care i-o predase negresa venea de la colegul său des Pallières, care-i aducea la cunoştinţă capturarea şi internarea sa în închisorilor deyului precum şi a fiicei sale şi a căpitanului Baroni. Totodată îl rugă să intervină în favoarea lui.

— De astă dată, bombăni Deval, s-a întrecut măsura! Ne mai mulţumindu-se cu marinari obişnuiţi, canalia de Hussein îşi garniseşte acum închisorile şi cu oameni din cariera diplomatică!

„Dar n-o să mai meargă aşa! Las’ că-l fac eu să simtă cu cine are de-a face. Bietul des Pallières, un om atât de cumsecade, cam şters, nu-i vorbă, şi care ar fi trebuit să fie pus în retragere, dar s-o sfârşească astfel!

Şi biata fiica lui, o copilă încântătoare, îmi aduc foarte bine aminte că am zărit-o la Curte, când am trecut pentru ultima oară la Paris. Ah! deyul ăsta blestemat! Mă duc la el numaidecât!

Furios, consulul trase un şnur care atârna de-a lungul peretelui; răsună un clopoţel, depărtat, şi aproape îndată, secretarul lui, un Levantin cu înfăţişare deschisă şi inteligentă, apăru,

Îl puse şi pe el în curent cu uluitoarea veste.

— Şi ce aveţi de gând să faceţi, domnule consul general? întrebă slujbaşul.

— Să mă duc pe dată la Kasbah şi să pretind punerea imediată în libertate a colegului meu, a fiicei sale şi a tovarăşului său.

— Dar suntem în ajunul sărbătorii Bairamului.

— Cu atât mai vârtos; voi profita ca să prezint lui Hussein felicitările mele cu prilejul acesta. Asta îmi va înlesni intrarea.

Cavalerului Deval nu-i trebui timp mult ca să se pregătească de vizită.

Curând, echipagiul lui la care erau înhămaţi doi cai focoşi arabi îl duse spre Kasbah. Pe când un călăreţ indigen îl preceda, împărţind cu cea mai mare dărnicie lovituri de curea în dreapta şi în stânga pentru a face loc stăpânului.

Trăsura se opri în faţa unei uşi a palatului unde moţăia un ienicer căruia consulul îi vorbi pe un ton răstit:

— Condu-mă la stăpânul tău.

— Dar… Sidi…

— Haide! Nu crâcni!…

Sentinela se supuse şi Francezul o urmă prin gangurile şi bolţile palatului, a cărui arhitectură curioasă, bine cunoscută de el, nu-i mai atrage nici măcar privirile.

Străbătu curţi răcoroase, umbrite de leandri, pe care îi înroura necontenit pulberea de apă din fântâni ţâşnitoare, apoi ajunse la o uşă pe care o păzeau doi harapi uriaşi, goi până la brâu.

Ienicerul le adresă câteva cuvinte pe arăbeşte, unul din negri îi răspunse rostogolind nişte ochi mari albi, apoi dispăru pe după o perdea şi se întoarse după o clipă înclinându-se în faţa consulului şi poftindu-l să-l urmeze.

Încăperea în care pătrunse Deval era vastă, pereţii împodobiţi cu covoare multicolore; pe jos erau răspândite ici şi colo o mulţime de perne şi piei de leu şi de panteră, înveselind podeaua de lespezi cu nota lor galbenă.

Pe un fel de sofa acoperită cu un bogat covor de Persia era tolănit un bărbat. Cu înfăţişare comună, îndesat, cu

capul acoperit cu un turban strălucitor de alb. Fuma nepăsător din narghilea a cărei ţeavă lungă înfăşură de câteva ori picioarele unei măsuţe scunde pe care era aşezat aparatul. Cu mâna stângă îşi făcea încetişor vânt spre a se apăra de muşte, cu un fel de măturică al cărei mâner de ivoriu era lucrat cu meşteşug.

Era deyul Hussein în persoană, fiul lui Hassan Smyrniotul şi stăpânul tiranic şi nediscutat al Regenţei.

La vederea Consulului Franţei care se apropia închinându-se de trei ori după regulile protocolului din Kasbah, nu catadicsi să-şi schimbe măcar atitudinea.

La sfârşit, când vizitatorul fu aproape de tot de el se hotărî să vorbească.

— Allah să fie cu tine şi să te aibă în paza lui! zise el. Ce vrei de la mine?

— Să vă prezint omagiile mele, Măria Ta!

— Ai venit la timp. Mi-ai adus ultima scrisoare pe care ţi-a trimis-o ministrul tău?

— Dar, Măria ta…

— Vreau s-o văd.

Exasperat de insolenţa deyului, Deval se apropia deodată de ţinta vizitei sale.

— Guvernul nostru nu corespondează decât cu mine, zise el hotărât, privind drept în ochi pe Hussein, — şi bine înţeles nu e defel dispus să dea satisfacţie cererilor dv. atâta vreme cât piraţii dv. vor captura vase franceze şi echipaj iile lor.

— Ce vrei să spui?

— Ştiţi tot atât de bine ca şi mine. Chiar zilele astea, un bastiment din ţara mea a fost luat de corsarii dv. şi printre sclavii care gem în închisorile dv., se găseşte un trimis al regelui Franţei.

— Dar cine ţi-a dat de veste?

— Ce vă pasă? Vă cer, vă pretind punerea lor imediată în libertate în numele regelui.

— Ei, ei! Pe ce ton îmi vorbeşti! Franţa ar face mai bine

să plătească sumele pe care le datorează supuşilor mei. Dac-aş fi englez, regelui tău i-ar fi mai multă frică de mine.

— Nu vă înţeleg.

— E adevărat că Anglia ar fi declarat război Franţei?

— Zvonul acesta nu se bizuie pe niciun temei şi nu văd, zău de ce s-ar bate între ele două naţiuni mari pe care nu le desparte niciun diferend.

— Vasăzică Franţa acordă Angliei tot ce vrea ea, şi mie nimic, absolut nimic.

— Mi se pare totuşi, Măria Ta, că guvernul regelui v-a acordat întotdeauna tot ce a putut.

— De ce n-a răspuns ministrul vostru, la scrisoarea pe care i-am scris-o?

— Am avut onoarea să vă aduc răspunsul. Îndată ce l-am primit.

— De ce nu mi-a răspuns direct. Sunt eu un derbedeu, un om din nori, un târâie brâu? Dar vezi că d-ta, cu reclamaţiile d-tale stupide eşti de vină că n-am primit răspunsul de la ministrul vostru; d-ta l-ai sfătuit să nu-mi scrie? Eşti un om hain, un necredincios, un ghiaur!

Tulburat de valul acesta de injurii, cavalerul se pregătea să răspundă cu cel mai mare sânge rece, când deodată, deyul, mânat de furie se ridică de pe sofa şi, cu mânerul gonitoarei-de-muşte lovi cu putere de trei ori în cap şi pe braţ pe consul strigând ca un ieşit din minţi:

— Ieşi! Piei din ochii mei şi părăseşte Algerul cât mai degrabă. Dacă regele tău vrea război sunt gata să-l primesc că doar de aceea îmi întreţin trupe.

Gonit insultat, lovit, Deval se retrase, cu sufletul sfâşiat că nu-şi putuse îndeplini misiunea şi deznădăjduit că era silit să părăsească, pe nenorocitul des Pallières şi pe fiica sa fără apărare împotriva crudelor capricii ale noilor lor stăpâni.

A doua zi, un vas maltez ducea departe de Alger pe reprezentantul regelui Franţei.

Cuvântul nu mai era al diplomaţilor ci al tunului, şi deyul Hussein, ca toţi oamenii în prada mâniei, nu măsurase desigur greutatea gestului său, căci, în afară că acesta avea să-l coste tronul, lovitura lui de evantai trebuia să aibă cele mai fericite consecinţe pentru Franţa căreia avea să-i aducă cea mai frumoasă colonie a sa, Algeria.

CAPITOLUL 5.
FATMA, NEGRESA CEA BUNĂ

Captivitatea consulului des Pallières, a fiicei sale Marie-Anne şi a căpitanului Baroci dura de multe luni de zile fără ca situaţia lor să se fi schimbat câtuşi de puţin.

În urma scrisorii pe care încercaseră s-o facă să ajungă la însărcinatul de afaceri al Franţei, zadarnic speraseră o liberare, care nu venise.

Ba dimpotrivă, aflaseră despre plecarea lui Deval şi de ruptura relaţiilor diplomatice dintre guvernul francez şi deyul Hussein.

Totuşi, de când cu intervenţia lui Aga, în favoarea captivilor, aceştia nu mai fuseseră trimeşi niciodată la târgul de sclavi, şi chiar existenţa în închisoarea lor, li se organizase dacă nu confortabil, cel puţin în condiţii mult mai puţin grele decât pentru ceilalţi nenorociţi care zăceau în temniţele din Kasbah.

Era vădit că îmbunătăţirile acestea erau datorite mai ales ocrotirii făţişe pe care fiul paşei, Aga, o întindea asupra lor.

Astfel că le fură rezervate nişte mici apartamente departe de castel: patru încăperi dând într-o curte îngustă, unde le era îngăduit să se plimbe şi să ia puţin aer.

O servitoare le fu pusă la dispoziţie, o negresă bătrână în care Baroni, spre marea lui surprindere recunoscu pe mesagera pe care o trimisese lui Deval: femeia aceasta, care se numea Fatma, era, lucru pe care prizonierii aveau să-l afle mai târziu, chiar, doica lui Aga. În orice caz ea

dădea dovadă de cel mai desăvârşit devotament faţă de noii ei stăpâni.

Necăutând decât să le placă şi să le satisfacă toate dorinţele, inspirase Marie-Annei o afecţiune sincera, şi mulţumită ei şi numai ei tânăra fată putea afla unele ştiri din afară pe care la rându-i se grăbea. Fireşte, să le comunice celor doi tovarăşi ai ei.

Cât despre Aga, captivii abia de-l zăriseră de vreo cinci şase ori, şi încă, vizitele lui fuseseră atât de scurte încât semănau mai curând unor apariţii.

— Ce individ ciudat! nu mai contenea să repete Baroni.

— S-ar putea spune că se teme de noi, spunea Marie-Anne.

Cât despre consulul des Pallières, foarte atins de nenorocitele evenimente care-l copleşiseră, şi temându-se mai mult pentru fiica lui decât pentru sine, pierduse orice voioşie şi se cufunda în nesfârşite meditaţii din care nu erau în stare să-l smulgă nici măcar accesele de mânie ale bravului Baroni.

De la plecarea grăbită a lui Deval în urma insultelor suferite, prizonierii aflaseră din gura credincioasei Fatma că o divizie navală franceză încrucişa prin faţa Algerului şi menţinea o blocadă strânsă în faţa oraşului.

Hussein însă râdea de măsura aceasta, căci dacă silea bastimentele lui să rămână în port, nu împiedica totuşi câtuşi de puţin aprovizionarea cu de toate a capitalei lui.

De atunci bastimentele franceze îşi continuară în faţa Algerului datoria lor monotonă, ingrată, penibilă şi pe şleau fie zis, fără de glorie.

Din când în când negresa semnala stăpânilor ei câteva mici fapte izolate, cum ar fi bunăoară liberarea în 28 Mai 1928 a unui vas francez capturat pe care bastimentele blocusului izbutiseră să-l reia corsarilor.

— De-ar fi barim *Vulcan* al meu! spuse Baroni.

Mai le povesti despre distrugerea a patru bastimente pirate sub focul tunurilor neputincioase ale Turcilor.

În sfârşit, în luna august 1829, într-o zi în care ecourile unei canonade violente străbătuseră până la Kasbah, prizonierii pricepură, din povestirea foarte încurcată a negresei că două bastimente franceze, „tare mari, tare mari”, cum spunea bătrâna, intraseră în portul Alger ca să aducă un parlamentar francez la Hussein, şi că acesta din urmă, în loc să-l întâmpine paşnic, ar fi dat ordin să se tragă asupra vaselor ce-l aduceau.

— Nu-i cu putinţă, spunea d. des Pallieres, nu poate avea chiar atâta dispreţ pentru dreptul ginţilor, care impune respectarea solilor.

Şi captivii cu toată afecţiunea ce o nutreau pentru Fatma, ajunseră să nu mai dea crezare poveştilor ei pe care le credeau exagerate sau chiar palavre, scorneli ale fanteziei sale, într-o dimineaţă, totuşi, pe când Marie-Anne se îndeletnicea cu stropitul florilor pe care le plantase în curticica ei, ocupaţie care o distra şi-i umplea golul zilelor lungi, o văzu pe Fatma apropiindu-se de ea, gâfâind, scăldată în sudoare. Bătrâna apucând-o de braţ, îi spuse:

— Vino în casă la tine, stăpână, am să-ţi povestesc ceva îngrozitor.

Presimţind întotdeauna tot ce poate fi mai rău, tânăra fală simţi că inima începe să-i bată cu violenţă, apoi însă îşi aminti că Fatma cam tăia la piroane şi că adeseori tatăl ei şi Baroni o făcuseră atentă să nu prea creadă exagerările bunei bătrâne.

Un zâmbet îi reveni pe buze.

— Te urmez, dragă Fatma, răspunse ea, dar te rog, linişteşte-te.

— Of! dac-ai şti!

Cele două femei intrară în mica încăpere albă de tot, care servea de cameră Marie-Anne, prin perete străbătea până la ele vocea lui Baroni care, ca să-i mai treacă vremea, discuta cu d. des Pallières care ocupa apartamentul vecin.

— Ei, haide, spuse Marie-Anne, vorbeşte, te ascult.

— Uite stăpână, azi în zori, feluca cu pânzele de aur, comandată de Aga, a ieşit din portul Alger, alergând cu toată repeziciunea către soare-răsare.

— Cine le-a informat atât de bine?

— Când ştiu că Aga trebuie să pornească în larg, mă duc întotdeauna să Tiu faţă la plecarea lui. Uiţi că i-am fost doică?

— Nu uit! dar urmează.

— De cum ieşi din apele Algerului, feluca fu zărită de vasele franţuzeşti ale blocusului, şi două dintre ele, mult mai puternice ca ea, începură s-o fugărească. Toţi locuitorii oraşului au fost martorii întâmplării ăsteia, cu simţiminte împărţite, ştii tu, căci cei mai mulţi dintre locuitori urăsc pe Dey şi doresc odată pentru totdeauna izbânda Francezilor.

„Văzând primejdia, feluca s-a întors la coastă şi s-a împotmolit, pe când de pe bastimente au fost trimese fregate ca s-o distrugă.

„În aceeaşi clipă, plaja se acoperi de oameni înarmaţi, călăreţi ce trepădau cu neastâmpăr, gata să treacă de partea celui mai tare. Atunci Aga îmbărbătându-şi mateloţii. Deschise un foc asupra îmbarcaţiilor franceze şi una din ele, smulsă de un val uriaş fu azvârlită pe mal cu toţi oamenii din ea.

„Aceştia, uzi leoarcă, orbiţi de apa mării, neînstare să se apere, fură asaltaţi de toţi netrebnicii care erau pe plajă şi care vedeau o pradă bună în nenorociţii aceştia.

„Cu toate străduinţele lui Aga. N-a fost chip…

Fatma se oprise deodată…

— Ei, spuse Marie-Anne foarte calmă, urmează.

— Nu mai îndrăznesc, stăpână, e prea groaznic lucru.

— Vorbeşte, îţi poruncesc.

— Dându-şi atunci seama de primejdia care păştea pe mateloţii francezi, dezarmaţi în mare parte, Aga voi să se puie la mijloc ca să-i ocrotească împotrivă banditilor care

se năpustiseră asupra lor. Prea târziu! Tot ce a putut face, să salveze pe ofiţerul care-i comanda; şi încă a trebuit să făgăduiască ticăloşilor răsplata de 200 de piaştri.

— Dar mateloţii, tovarăşii săi?

— Vai! erau douăzeci şi patru stăpână, şi douăzeci şi patru de capete i-au fost aduse lui Hussein.

— Dar e îngrozitor! e…

— Sunt obiceiurile ţării ăştia, stăpână. Dar crede, zău, că dacă micul meu Aga n-a putut ocroti mai bine pe compatrioţii tăi, nu-i din vina lui, căci mi-a spus adesea că-i e silă şi că nu admite obiceiurile acestea barbare.

CAPITOLUL 6.
UN OFIŢER LA KASBAH

După povestirea lui Fatma, pe care o ascultase fără ca să se cutremure şi pe care o împărtăşi îndată tatălui ei şi lui Baroni, Marie-Anne nu mai simţi decât o dorinţă; să zărească pe nefericitul ofiţer captiv care putuse scăpa de măcelărirea ale cărei victime, fuseseră bieţii lui tovarăşi.

Dorinţa tinerei fete avea să se împlinească mai curând decât se aşteptase.

După câteva zile, închisă în camera ci, visa întinsă pe o sofa, când un zgomot de voci ajunse până la ea. Un fel de discuţie pe franţuzeşte între două persoane ajungea până la ea.

Nu le putea vedea, căci scena se petrecea de cealaltă parte a apartamentelor ocupate de prizonieri.

Marie-Anne se ridică cu inima palpitând. Nicio clipă nu se îndoi: cel care vorbea acolo nu putea fi altul decât cel pe care ea îl numea în taina inimii „eroul ei”.

O ferestruică lungă şi îngustă era cocoţată sus de tot în peretele odăii. Împingând o masă spre perete, se urcă pe ea şi înălţându-se în vârful picioarelor putu arunca o privire afară.

Într-o curte, în mijlocul căreia o fântână ţâşnitoare îşi revărsa apele într-un havuz de marmură albă, doi bărbaţi se aflau faţă-n faţă; şi într-unul din ei, ea recunoscu îndată pe Aga. Celălalt, înalt, zvelt, cu faţa energică înconjurată de o barbă cafenie ce-i dădea o înfăţişare serioasă şi marţială, purta uniforma de locotenent ai marinei franceze.

La câţiva paşi, se ţinea un ienicer al deyului, cu un iatagan gol în mână.

Ce însemna această punere în scenă?

Tânăra fată se cutremură.

Ce-şi puteau spune aceşti doi bărbaţi, care fără îndoială că se urau?

Marie-Anne ciuli urechile.

— De ce m-ai făcut să ies din închisoarea mea? întrebă ofiţerul, foarte calm şi fără aroganţă.

— Pentru că te-am văzut luptându-te şi ţi-am admirat curajul. Allah vrea să. Dai cinste vitejilor.

— Fie! Dar atunci ar fi trebuit să împiedici oamenii să atace pe a mei care erau dezarmaţi.

— Puteam oare? Puterea mea nu se întinde decât asupra mateloţilor felucei mele, şi chiar şi tatăl meu e neputincios faţă de triburile de pe coastă.

„Dar cum mi-ai cucerit admiraţia, şi deoarece, cunoscând bine pe „roumi” pe care i-am combătut adesea, îi detest mai puţin decât ţi-ai putea închipui, am căutat un prilej să te întâlnesc ca să-ţi îndulcesc soarta.

— Nu pretind nicio graţie!

Ochiul lui Aga străluci şi mai tare.

— Eşti mândru, cu atât mai bine, mila mea nu va fi rău plasată. Ascultă dară. Tentativa regelui Franţei contra Algerului e o nebunie. Niciodată, tatăl meu, deyul Hussein, nu va primi condiţiile pe care stăpânul tău vrea să le impună, iar ghiulelele tunurilor voastre, în loc să ne facă să tremurăm, nu pot decât să ne încurajeze la rezistenţă.

„Tatăl meu voia să te condamne la moarte ca să lovească pe ai tăi printr-un mare exemplu; dar după sfaturile mele, a primit să-ţi dăruiască viaţa şi să te păstreze ca ostatec, ca să te poată schimba cu vreun om de-ai lui care au fost luaţi ca prizonieri de vasele blocusului.

„Captivitatea ta deci, mai poate dura încă multă vreme;

totuşi aşi vrea să ţi-o îndulcesc. Aci, în palatul acesta, se află prizonieri din neamul tău, sunt oameni de soi, pe care i-am luat de mai bine de un an sub ocrotirea mea. De ce? Nici eu nu ştiu.

Turcul încetase vorba, privirea lui visătoare rătăci o clipă, apoi păru că se aţinteşte asupra ferestruicii pe după care sta la pândă Marie-Anne.

Fără ca să-şi dea seama, ca şi cum el ar fi putut-o zări, tânăra fată se trase înapoi.

Aga, urmă, ca şi cum şi-ar fi vorbit sie-şi:

— Da, de ce oare? Captiva e frumoasă.. Să fie oare pentru că am văzut în ochii ei negri ca o revelaţie a unei lumi necunoscute de mine?... Oare pentru că tatăl ei e bătrân şi slab?... Cine mi-ar putea spune cărui mobil m-am supus, devreme ce nu 1 cunosc nici eu?

„Orice ar fi, când tatăl meu i-a trimes la târgul de sclavi ca să poată lua bani buni pe ei, m-am împotrivit şi i-am readus în palat, unde de atunci încoace, trăieşte, poate nu prea fericiţi, dar cel puţin la adăpostul nevoilor şi a muncilor grele. Vreau să te duc la ei şi să împărtăşeşti viaţa lor.

Şi cum ofiţerul nu răspundea.

— Urmează-mă, spuse Aga, tot visător, nu-ţi cer nicio mulţumire.

Apoi se îndreptă spre o uşă care răspundea în fundul curţii.

Îndată. Marie-Anne coborî de la postul ei de observaţie şi dădu fuga la tatăl ei şi la Baroni cărora le împărtăşi cele auzite.

Când Aga intră, găsi pe cei trei prizonieri ai săi împreună.

Îi salută în felul lui, dar aceştia, ca de obicei, nu se îndepărtară de la rezerva adoptată odată pentru totdeauna privitor la el.

Fără un cuvânt, fiul deyului lăsă pe ofiţerul de marină să înainteze. Cu un gest arătă pe Francezi, apoi, fie că era

contrariat de răceala primirii, fie că nu ştiuse ce să le spună, se retrase.

D. des Pallières, fu primul care rupse tăcerea prezentându-se. Apoi prezentă şi pe fiica şi pe tovarăşul său.

Îndată noul sosit răspunse la politeţa lor, recomandându-se la rându-i:

— Locotenent de vas Jacques de Marais, de pe fregata Iphigenie.

— Des Marais? exclamă consulul, dar vă cunosc familia, comandante. Nu sunteţi originar din Lorenn?

— Chiar aşa, din Lunteville.

Gheaţa se rupsese şi repede se lămuri că familia ofiţerului era de mulţi ani în relaţie cu a diplomatului.

A patra încăpere a apartamentului, care, până atunci servise de sală de reuniune, fu cedată locotenentului de vas.

Baroni, d. des Pallières, cereau cu aviditate tânărului ofiţer ştiri asupra evenimentelor din ultimele luni, privitor la care povestirile bătrânei Fatima îi informase prea nelămurit.

Marie-Anne nu era mai puţin curioasă şi mai ales ca să cedeze rugăminţii ei locotenentul des Marais luă cuvântul:

— Hussein, spuse el, a săvârşit în ultima vreme un act de neîngăduit, care-i poate aduce din partea noastră represaliile cele mai severe.

„Cu câteva zile înainte de penibilele incidente care au pricinuit captivitatea mea, Vasul *Provence,* purtând pavilionul contra amiralului de la Bretonniere, s-a prezentat în faţa Algerului, unde, graţie intervenţiei unui consul străin, deyul acceptase să aibă o întrevedere cu şeful forţelor navale francezi.

„Acesta, însoţit de un căpitan de fregată, de un secretar şi de un tâlmaci, debarcă în port. O mulţime zgomotoasă, cu greu stăpânită de gârbacele ienicerilor

murmura în urma cortegiului. În drumul lui spre Kasbah, amiralul găsi, înşirate în trecerea lui, ca nişte trofee de izbândă, bărci franceze, pe care vântul le împinsese spre coastă şi pe care puseseră stăpânire Algerienii.

„Ajuns la castelul în care suntem prizonieri, în clipa aceasta, d. de La Brettonniere refuză să suporte umilitoarea pretenţie pe care eticheta algeriană o impunea străinilor şi îşi păstră sabia.

Conferinţa lui cu Hussein dură două ore. Nu ştiu ce-şi vor fi spus; dar pot să vă încredinţez că n-au fost de acord, deoarece negocierile au durat până în amiaza de 3 august trecut.

„În ziua aceea, brickul care însoţise pe *Provence* începu manevrele pentru a ieşi din portul Algerului O oră după aceea *Provence* ridică la rându-i ancora. În momentul acela, portul, cheiul, ţărmul, toate terasele caselor cu etaje, din port şi până la Kasbah, erau pline de spectatori. Briza era slabă. Vasul sub pavilion parlamentar se depărta încet.

Deodată, o detunătură răsună în bateria de la far, apoi o a doua şi o a treia. La semnalul tunului, mulţimea răspunse prin strigăte sălbatice; bateriile, care păreau deşerte se însufleţiră. Timp de cel puţin o jumătate de oră bombele şi ghiulelele căzură în jurul vasului amiral, care totuşi, înainta spre larg calm şi dispreţuitor, fără ca să răspundă la ultragiu. Când fu în afară de primejdie, ducea cu el, ciuruit, pavilionul alb parlamentar pe care unsprezece schije îl atinseseră.

— Ah, ia stai! exclama Baram, trebuie că asta a fost canonada pe care am auzit-o zilele trecute.

— Desigur, îşi dădu cu părerea consulul, şi Fatma i-a povestit totul pe larg Marie-Annei. Dar noi eram departe de a ne da seama de însemnătatea evenimentului.

— Da, urmă ofiţerul, de astă dată Hussein s-a dezonorat cu desăvârşire.

— Şi ce spune despre asta opinia publică din Franţa?

— Se cere răzbunare, în unanimitate. Astfel că guvernul nu mai are niciun obstacol în faţa lui pentru o acţiune rapidă şi hotărâtoare.

— În afară poate de greutăţile pe care i le-ar putea crea anumite naţiuni străine.

— Domnule consul, privitor la aceasta, să vă citez o trăsătură care vă va lumina asupra mentalităţii conducătorilor noştri. Se pare că ambasadorul Angliei, urmând ordinul guvernului său, a venit, la vestea blocării Algerului de către Franţa să prezinte protestări ministrului nostru de Marină. Aceasta, care nu prea e răbdarea În persoană, declară scurt interlocutorului său: „Scumpul meu ambasador, în afacerea aceasta Franţa nu are de dat socoteală Angliei, atât am de spus! Şi dacă nu mă credeţi, adresaţi-vă Ministerului Afacerilor Străine; vă va da acelaşi răspuns, dar în grai mai diplomatic".

— Asta îmi face cu adevărat plăcere, spuse d. des Pallières frecându-şi mâinile. Franţa pare că s-a hotărât să iasă din lunga-i adormire.

— Cât despre mine, întâmpină Baroni sunt încântat că în sfârşit blestematul cela de dey va trebui să-şi ispăşească crimele.

— Guvernul, reluă ofiţerul e hotărât să meargă pân' la capăt.

— Dar ce credeţi că are de gând să facă?

— La plecarea noastră din Marsilia, şi asta e confirmat de instrucţiunile primite de către amiral, era vorba de o adevărată expediţie militară cu un însemnat corp de debarcare.

— Asta e straşnic! Dar şi-au dat oare seama acolo că Algerul nu-i atacabil pe mare şi cf dacă vor să izbândească, trebuie asediat oraşul pe la miază-zi?

— Cred că da, căci am auzit vorbindu-se despre un raport toarte documentat stabilit în 1808 asupra fortificaţiilor Algerului de către un comandant de la geniu, anume Boutin, care fusese trimis în oraşul acesta de

către împăratul Napoleon…

— Ha! Napoleon! Mare geniu! întrerupse Baroni, măgulit fără îndoială în orgoliul lui de Corsican.

— Aci nu vă contrazic, admise cu politeţă de Marais. În orice caz, raportul lui Boutin care este o autoritate în materia aceasta, a fost tras în numeroase exemplare şi împărţit tuturor ofiţerilor.

— Dar, reluă incorigibilul căpitan Baroni, dacă viitorul şef comandant al expediţiei de care vorbiţi ar putea avea informaţii proaspete de tot, credeţi că şansele lui de izbândă n-ar creşte considerabil?

— Mai încape vorbă? Dar cum să ajungă la el?

— Prin evadarea noastră, comandante. Să mergem să i le ducem chiar noi!

CAPITOLUL 7. EVADAREA

Cuvintele căpitanului Baroni căzuseră la comandantul des Marais într-un teren gata pregătit. Şi el se gândise la această evadare încă din ziua sinistră în care, după masacrarea mateloţilor săi, căzuse în mâinile lui Aga.

Ardea de dorinţă să fugă din Alger ca să poată duce comandantului şef al expediţiei ce se pregătea, indicii precise asupra apărării oraşului.

Da, dar cum să ajungă la asta?

Când fusese închis singur într-o celulă, deznădăjduit, de câte ori nu zguduise zăbrelele, fără de succes din nefericire, căci erau bine înfipte şi tot astfel uşa grea care-i închidea închisoarea era solid zăvorită.

Dar iată că deodată, situaţia se schimbă. Ca printr-un adevărat farmec, se pomenise pus faţă-n faţă cu nişte compatrioţi, care, ca şi el, nu căutau, nu se gândeau decât să fugă, şi a căror captivitate fusese atât de îmblânzită încât i se ofereau de acum şanse puternice de izbândă.

Prin ce capriciu al lui Aga i se schimbase până într-atât soarta?

Ofiţerul nu voia să piardă timp cu căutarea pricinelor acestei schimbări de neînţeles, dar era silit a recunoaşte că în acelaşi timp în care împrejurările se schimbau, sentimente necunoscute luau naştere în sufletul lui.

Fusese deajuns ca s-o vadă pe graţioasa Marie-Anne, ca să se îndrăgostească nebuneşte de ea. Nu mai trecea o clipă să nu se gândească la ea şi singura lui dorinţă,

singura lui preocupare era să fie în preajma ei, s-o vadă, s-o audă s-o admire.

Şi iată că asta complica ciudat situaţia.

Un om, doi oameni, la mare nevoie, puteau poate, cu mare precauţiuni precum şi cu un noroc deosebit, izbuti să fugă din Kasbah. Dar pentru încercarea aceasta primejdioasă, nu putea fi vorba să se alăture un bătrân şi o fată tânără, Marie-Anne trebuia deci să rămână cu tatăl ei, în închisorile deyului. Şi atunci, care ar fi reacţiunea crudului personagiu în ziua în care ar afla că doi dintre captivii lui de soi au şters putina? Nu-şi va revărsa toată greutatea răzbunării asupra nefericiţilor care fuseseră siliţi să rămână?

Şi dacă se adaugă la temerile acestea legitime tristeţea pe care o resimţea ofiţerul de marină la gândul de a fi despărţit de aceea pe care o iubea, — cu toate că nici prin atitudinea sa, nici prin cuvintele sale n-ar fi lăsat pe nimeni să ghicească sentimentele lui lăuntrice —, se poate lesne înţelege că perspectiva unei evadări, necesară totuşi, cufunda pe Jacques des Marais în cea mai groaznică frământare.

Într-o dimineaţă, pe când îl chinuiau gândurile acestea, copleşit de spaimă şi de nehotărâre, căpitanul Baroni veni să-l caute în odăiţa lui.

— Ei, bine! comandante, unde am ajuns cu proiectele noastre?

Locotenentul de marină tresări:

— A, dai făcu el după un timp oarecare, după care căzu din nou pe gânduri, apoi:

— Pot să-ţi spun adevărul prietene?

— Desigur, comandante.

— Şovăi, mă tem, mă îndoiesc, nu mai ştiu ce să fac. Eu unul. N-am cunoscut niciodată frica, pot să-ţi mărturisesc că mă tem de aventura în care voim să ne riscăm.

— Fireşte, nu e poate din cele mai simple. Dar

gândeşte-te la folosul şi la însemnătatea indicaţiilor pe care le-am aduce generalului francez.

— Iar d-ta, dragul meu Baroni, gândeşte-te la soarta celor doi nenorociţi pe care suntem siliţi să-i părăsim aici.

— Interesul particular nu trebuie oare să se plece dinaintea interesului general?

În momentul acela se produse o lovitură de teatru: când Baroni abia isprăvise fraza, draperia care închidea intrarea micii încăperi se dădu brusc în lături şi Marie-Anne apăru.

Cei doi bărbaţi, dintr-un singur gest se ridicară, surprinşi.

— Am auzit ultimele dv. Cuvinte, domnilor, deşi fără de voia mea, dar trebuie să recunosc că numai căpitanul Baroni are dreptate. Trebuie să vă mulţumesc foarte sincer şi apăsă asupra acestui cuvânt, domnule des Marais, pentru sentimentele pe care le manifestaţi faţă de tatăl meu şi de mine însumi.

„Vă sunt recunoscătoare din adâncul sufletului, credeţi-mă, dar nu trebuie să şovăiţi. Datoria dv. E limpede şi lămurită vă cheamă şi vă indică neîndoielnic drumul de urmat.

— Domnişoară Marie-Anne… încearcă să implore tânărul.

— Da, urmă ea, ştiu ce aveţi să-mi spuneţi, dar nu vorbiţi, e mai bine aşa, pentru astăzi cel puţin. Eu v-o cer. Plecaţi, plecaţi de-aici, fugiţi cât mai repede cu putinţă. Franţa vă aşteaptă, şi fiţi sigur că nicio clipă gândul şi amintirea mea nu vă va părăsi.

Zicând aceste cuvinte, tânăra fată întinse ofiţerului mâna ei micuţă şi fină, pe care i-o apucă, prea emoţionat ca să mai poată adăuga un cuvânt.

Cât despre Baroni, chipul lui aspru de lup de mare, ars de soare şi de vânt, strălucea totuşi pe când două lacrimi i se prelingeau încet pe obraji.

— Vasăzică ne-am înţeles, nu-i aşa, domnilor? reluă cu

drăgălăşie Marie-Anne. Mă veţi asculta şi o să plecaţi?

— Dar când, întrebară cei doi bărbaţi într-un glas.

— Numaidecât!

— Dar bine, domnişoară…

— Vreau să spun că chiar în astă seară. În orice caz, nu glumesc câtuşi de puţin.

„Ascultaţi-mă dară. De cum se va înnopta veţi porni la lucru. Să fie oare o întâmpinre sau… cu totul altceva? Dar de câteva zile încoace am observat că ienicerii care sunt însărcinaţi cu paza apartamentelor noastre îşi părăsesc serviciul de cum se lasă întunericul şi nu mai sunt înlocuiţi până a doua zi dimineaţa. Mai mult încă, trecerea îngustă care duce la drumul rondului de unde se domină direct zidurile cetăţii nu mai e închis de mai bine de o săptămână. În sfârşit, adineauri, umblând prin curtea noastră am găsit uitată de nu ştiu cine o funie întreagă, solidă, având la un capăt un cârlig şi m-am grăbit s-o ascund chiar în camera mea.

— Dar asta-i prea de tot! exclamă ofiţerul, zău prea multe de odată. Auzindu-vă cineva domnişoară, ar spune că totul a fost combinat de vreo mână misterioasă ca să încurajeze şi să înlesnească fuga noastră.

— Poate! Dar prefer să cred în norocul nostru. Deci, domnilor, nu mai aşteptaţi mult. Azi după amiază, tatăl meu vă va preda el însuşi raportul pe cât de scurt cu putinţă pe care l-a redactat, şi astă seară veţi putea fugi de aici.

— Ai dreptate, domnişoară, îşi dădu cu părerea Baroni, noroc sau ba, trebuie să profităm, Eşti hotărât, comandante?

Jacques, înainte de a lua vreo hotărâre privi ţintă pe Marie-Anne, şi fără îndoială că fu convins de ceea ce citi în ochii ei, căci răspunse cu ton hotărât:

— Da!

În aceeaşi seară trei umbre se furişau pe drumul rondului care înconjoară zidul cetăţii. Nicio sentinelă, aşa

cum prezisese di a des Pallières. Ofiţerul de marină şi căpitanul Baroni îşi luaseră ziua bună de la consulul general, şi acum, se supuneau soartei lor.

Ajunşi la un punct al zidului în care era prins un inel mare de fier, locotenentul înfipse cârligul de la capătul funiei pe care o ducea cu el iar celuilalt capăt îi dădu drumul în gol.

— E oare destul de lungă? întrebă cu glas scăzut, Marie-Anne care voise să însoţească până acolo pe cei doi îndrăzneţi.

— Sper.

Era o noapte fără de lună dar aceasta avea să răsară curând şi trebuiau să se grăbească spre a se folosi de întunericul complice. Primul care trecu parapetul de piatră fu căpitanul Baroni şi apucând funia cu amândouă mâinile se avântă în necunoscut. Gâfâind, cei doi prieteni aşteptau, când deodată frânghia se scutură liberă şi le dădu a înţelege că Baroni ajunsese la picioarele zidului fără de vreun accident.

— Acum e rândul d-tale îi spuse fata cu simplitate coborând vocea.

Ofiţerul apucă mâna pe care ea i-o întinse şi, după ce o duse la buze, trecu şi el muchea zidului şi se lăsă să lunece în jos.

Când ajunse la pământ unde îl aştepta Baroni, văzu căzând la picioarele lui un lucru mic albicios, uşor pe care-l ridică îndată.

Era o batistă fină, îmbibată de un parfum delicat, în care recunoscu parfumul Marie-Annei. Era un adio pe care i-l trimetea curajoasa fată.

Ca o relicvă preţioasă, el o puse pe inima lui.

Întărit, încurajat prin talismanul acesta, urmă apoi pe Baroni, şi porniră de-a lungul unei poteci înguste, care după presupunerea lor trebuia să-i conducă la ţărm.

CAPITOLUL 8. FELUCA CU PÂNZELE DE AUR

Brickul cu aburi *L'Alerte,* unul din primele puse în serviciu de marina franceză, patrula cu viteză micşorată în largul Algerului, formând, împreună cu alte cinci semene, punctul extrem de avangardă al armatei navale care, sub conducerea amiralului Duperre, trebuia să aducă corpul expediţionar francez până sub zidurile orgolioase ale oraşului deyului Hussein.

Flota cea mare imobilizată de vânturi potrivnice aştepta în raza Toulonului clipa prielnică pentru a porni în larg, şi amiralul dornic de a fi informat cu exactitate nu şovăise să trimită înainte, ca eclerori, vasele cu roate, moderne şi rapide, pe care guvernul i le pusese la dispoziţie: cum o spunea chiar el în rapoartele lui, aceste bastimente erau ochii lui, curioşi şi scormonitori, cărora nimic nu le scăpa.

Armaţi cu piese uşoare, mobilitatea lor le îngăduia să meargă peste tot, să-şi bată joc de un inamic neînstare să le urmărească şi chiar să-l surprindă în momentul în care acesta se aştepta mai puţin.

L'Alerte părăsise Toulonul de o săptămână şi nu încetase de a ţine mereu largul în afară de o scurtă escală la Port-Mahon, unde se afla un depozit de cărbuni pregătit pentru nevoile amiralităţii franceze,

Pe puntea de comandă a bastimentului se afla şeful ei, un locotenent de vas, însoţit de un alt personaj; şi amândoi, cu ocheanele la ochi, răscoleau marea cu nerăbdare.

— Nimic! spuse secundul, cu ton obosit şi plictisit totdeodată.

— Iţi vine a crede, răspunse celălalt că blestemaţii ceia de piraţi nu mai îndrăznesc să iasă din cuibul lor.

— Mă tem mai curând că or fi folosiţi la munca de fortificaţie a oraşului şi că generalul de Bourmont va întâmpina greutăţi serioase dinspre partea ceea.

— Sărmanii!

— Cum? sărmanii! îi plângi, comandante?

— Nu mă înţelegi greşit, Baroni. Mă gândesc la amicii noştri care au rămas captivi acolo şi care vor avea de suferit toate primejdiile unui asediu poate lung şi greu.

Comandantul brikului, nu era altcineva decât comandantul de vas Jacques des Marais! Şi dacă se afla azi la postul acesta aventuros, împreună cu căpitanul Baroni, însemna că evadarea lor din Kasbah izbutise pe deplin.

Părăsind vechea cetate unde fuseseră ţinuţi prizonieri, cei doi tovarăşi îndrăzneţi, crezând că se îndreaptă spre mare, se înfundaseră în câmpia algeriană, şi, profitând de noaptea care-i ferea de priviri, merseră multă vreme, atâta vreme cât îi susţinură puterile.

Abia la răsăritul soarelui îşi dădură seama de greşeala lor şi o luară numai decât înapoi înspre nord.

Fără îndoială însă că greşeala aceasta îi salvase, căci dacă Hussein pusese să-i caute, desigur că ienicerii lui i-au căutat cel dintâi pe coastă.

Când după multă strădanie se întoarseră la ţărmul mării, după nespus de multe oboseli, cei doi fugari îşi acordară un răgaz, ascunşi în văgăunile stâncilor trăind din puţinele provizii pe care le luaseră, mulţumită prevederii Marie-Annei.

În sfârşit, după patru zile şi patru nopţi de groază, cei doi fugari zăriră o barcă mică de pescari zăcând pe nisipul unei plaje înguste.

Proprietarul ei, un Arab bătrân, pescuitor de mărgean,

sforăia lângă avutul lui.

Cât ai clipi, celor doi prieteni, le reveni toată energia dintr-un salt se repeziră asupra bătrânului adormit, şi fără ca să-i facă vreun alt râu îl legară cobză înainte ca el să-şi fi putut măcar da seama de ceea ce i se întâmpla. Apoi, adunându-şi toate puterile, târâră barca, cu o anevoinţă nemaipomenită, până la mare unde izbutiră s-o facă să plutească.

Tot vâslind, se depărtară de coastă în această adevărată coajă de nucă, şi Dumnezeu ştie ce s-ar fi ales de ei dacă, la câteva mile de mal un pescar maltez nu i-ar fi ajutat şi nu i-ar fi dus la Valette de unde, mulţumită gentileţei consulului Franţei putură ajunge ia Marsilia pe un vas curier englez.

De cum debarcă, prima grijă a lui Jacques des Marais după ce predă amiralităţii însemnatele informaţii pe care le aducea, fusese să ceară să i se încredinţeze un vas din armata navală care se strângea la Toulon ca să meargă împotriva Algerului.

Dorinţele lui fuseseră întrecute, căci amiralul Duperre, fericit că-l putea răsplăti pentru vitejia lui, îi încredinţase conducerea vasului *L'Alerte,* post de încredere invidiat de toţi ofiţerii flotei.

Şi de atunci, cu un echipaj ales, secundat de activul şi întreprinzătorul Baroni, tânărul ofiţer tăia în lung şi-n lat valurile Mediteranei, cu mintea necontenit îndreptată spre Alger unde voia să poată pătrundă primul, ca să regăsească şi să scape pe aceea pe care o iubea.

Dar, ca printr-o lovitură a soartei, se părea că marea se golise dinaintea lui. Niciodată nu-i fu dat să vadă, în zare măcar, nicio pânză, nici cea mai mică corabie, nici măcar o bărcuţă.

Instrucţiile pe care le căpătase comandantul vasului erau formale: să nu se aventureze niciodată în apele Algerului, dar să urmărească, să atace şi să scufunde fără de milă toate bastimentele pe care ar flutura pavilionul

deyului şi care ar trece prin preajma lui.

Nu odată, des Marais se văitase de această absenţă neobişnuită şi Baroni o regreta şi el tot atât de mult căci avea, cum spunea el, o injurie personală de răzbunat pentru capturarea lui *Vulcan* al său. Astfel că şi Corsicanul nu mai contenea a răscoli cu ochii zările căci, cu toate astea, tot mai spera.

Deodată scoase o exclamaţie:

— Mii de tunete!...

— Ei, dar ce-i, ce s-a întâmplat? întrebă numaidecât locotenentul.

Baroni, fără a răspunde îndată îşi frecă ochii şi îşi şterse cu o grabă înfrigurată sticla ocheanului.

— Ce să fie... este... este, comandante. Mii de tunete, tare mi-e teamă să nu mă fi înşelat!

Lipind din nou obiectivul la ochi, începu să scruteze cu atenţie orizontul, apoi, după o clipă, zise:

— Ia vezi şi d-ta, comandante.

Trecu instrumentul lui des Marais, arătându-i un punct în larg. Tânărul fixă la rândul lui locul indicat.

— Ai dreptate, Baroni, zăresc foarte limpede o pânză.

— Hm!, comandante, şi forma ei ciudată, oare nu ţi spune nimic?

— Da e o pânza latină.

— Atunci, nu mai încape nicio îndoială e un pirat.

— Numai de n-o fi vorba de vreun paşnic pescar balear sau chiar maltez. Adu-ţi aminte de bravul om care ne*a salvat.

— Nimic mai simplu decât să ne ducem să ne dăm singuri seama.

— Ai dreptate!

Ducând la gură pâlnia acustică, des Marais dădu câteva or line, iar apoi, prin tubul acustic comunicând cu maşiniştii, le ceru să dea presiune vaporilor.

Curând, *L'Alerte,* mărindu-şi viteza se apropia simţitor de vasul suspect, pe care Baroni nu-l pierdea din vedere.

Distanţa dintre cele două bastimente descreştea văzând cu ochii, deşi feluca, — clici ofiţerul identificase tipul inamicului — feluca suspectă care fără îndoială îşi dăduse seama de apropierea vaporului, încercase să-i fugă din cale:

— Tunari, la piesele voastre! comandă des Marais; apoi, cu glas scăzut, adăugă adresându-se lui Baroni:

— De cum vom fi la distanţa bună le trimet un foc orb ca să-i somez, şi dacă nu se fac cunoscuţi şi nu stopează, cu atât mai rău pentru ei!

Deodată, pe când *L'Alerte* câştiga şi mai mare viteză, Corsicanul exclamă:

— Comandante, comandante! dar e feluca cu pânzele de aur!

Într-adevăr, nu mai încăpea îndoială. Mărindu-şi pânza ca să dea şi mai mult vânt felucei, bastimentul fugar, luminat în plin de soare, apărea ca încercuit într-un adevărat nimb de aur; pânzele lui galbene străluceau ca întreţesute cu aur sub focurile astrului zilei.

Feluca cu pânzele de aur! Ea era! Dar atunci, Aga era pe bordul ei. Aga! fiul deyului, şeful corsarilor, învingătorul lui *Vulcan* al meu! Un val de mânie făcu să i se urce căpitanului Baroni sângele-n obraz.

Ce frumoasă răzbunare pentru el!

— Mii de tunete! comandante, exclamă el vesel de tot, îl avem în mână, pe ticălos, şi o să-l facem să mi-o plătească scump.

Des Marais nu răspunse. Un sentiment ciudat îl copleşi.

Acest Aga, un pirat, nici vorbă, nu-şi manifestase faţă de Marie-Anne, în tot timpul captivităţii sale decât sentimente de politeţă, de cea mai perfectă politeţă. Şef de corsari, fiu de dey îndeplinise ceea ce credea că-i datoria lui, dar îndată după aceea, a dat o strălucită dovadă faţă de prizonierii săi de cea mai largă bunăvoinţă, mai întâi smulgând pe Marie-Anne şi pe tatăl ei de la târgul de sclavi, apoi reunind pe ofiţerul francez

cu compatrioţii săi.

Şi iată că soarta îi punea din nou faţă-n faţă şi în împrejurări în care superioritatea forţelor franceze era de necontestat.

Dar disciplina îl readuse numai decât pe tânărul ofiţer la simţul datoriei.

Feluca cu pauzele de aur nu mai era decât la depărtare de câteva noduri: pe puntea ei îngustă începuseră să se deosebească siluetele mateloţilor algerieni.

Des Marais dădu un ordin.

Tunarii traseră un foc orb, la care ceilalţi nu răspunseră. Preferau deci lupta!

— Foc! ordonă des Marais de sus de pe puntea de comandă.

Prima salvă porni zguduind păturile atmosferei; dar tirul fiind prost reglat, trecu deasupra felucii fără ca s-o atingă.

Ca la un semnal toate pânzele inamicului căzură dintr-odată şi, pe când se opri în loc, de-a lungul catargului său un pavilion alb începu să urce încet.

Feluca cu pânzele de aur se preda fără să lupte.

CAPITOLUL 9.
MEKTUB!

L*'Alerte* se mai apropia de bastimentul algerian şi, de sus de pe puntea de comandă, des Marais şi Baroni putură constata că o agitaţie înfrigurată domnea pe vasul pirat: ia partea dinainte sta un bărbat nemişcat, cu braţele încrucişate, dispreţuitor, pe cât părea, faţă de echipajul lui care, adunat în dosul lui, îl insulta şi-l ameninţa. Il recunoscură pe Aga.

— Extraordinar! spuse comandantul lui *Vulcan*, toate canaliile astea îi reproşează că s-a predat fără să fii încercat să se apere!

— Ei nu ştiu ca el, răspunse des Marais, că graţie maşinii noastre, avem asupra felucii o astfel de superioritate, că înainte de a se fi putut apropia de noi, cele două baterii de babord şi de tribord ale noastre ar fi şi spulberat-o.

Încetinindu-şi viteza *L'Alerte* se opri la o lovitură de pistol de piraţi.

— Stop! comandă locotenentul vasului, prin tubul acustic, inginerului care conducea maşina.

Îndată roţile micului bastiment se învârtiră înapoi izgonind apa, şi vaporul se imobiliză, aşteptând manevra Algerienilor.

Aceştia, zărind în sfârşit tunurile gata să scuipe foc asupra lor, se potoliră şi grupul de bătăioşi care înconjura pe Aga se calmă şi se risipiră cu încetul.

Apucând pâlnia acustică comandantul des Marais strigă:

— Aga, te predai?

Celălalt nu răspunse ci se mulţumi să ridice din umeri într-un gest fatalist.

— Am să scobor două bărci în mare, urmă locotenentul, în care vei putea lua loc tu cu secundul, cu ofiţerii şi cu zece din oamenii tăi. Prevină-ţi echipajul că la cea mai uşoară încercare de rebeliune sau de rezistenţă, tunurile mele îţi vor scufunda fără de milă feluca.

Îndată, lunecând pe macarale, două bărci fură coborâte în mare.

În fiecare barcă, luară loc câte cinci puşcaşi şi curând după aceea îmbarcaţi se îndreptau spre feluca cu pânzele de aur.

În mijlocul celei mai profunde tăceri şi ca şi cum ar fi fost nepăsător faţă de cele ce se petreceau, Francezii îl văzură pe Aga coborând încet de-a lungul unei scări de frânghie, urmat de statul său major şi de zece dintre corsarii lui.

Toată această lume se împărţi în cele două bărci, apoi un odgon fu solid legat de prora vasului pirat şi ataşat de partea din dos al *Alerte*-i.

Câteva clipe după aceea, Aga şi tovarăşii săi se urcau pe bordul vaporului, primiţi la scară de către însuşi des Marais care salută cu sabia pe inamicul învins.

Acesta, recunoscând pe ofiţer nu-şi putu stăpâni un gest de uimite.

— Tu! spuse el cu simplitate.

— Da, replică ofiţerul de marină. Precum vezi, Dumnezeu a vrut aşa!

— Allah e mare! atâta răspunse turcul plecând capul.

— E voinţa lui fără îndoială, dar adu-ţi aminte că francezii nu-ţi vor răul şi am să mă port ou tine tot atât de bine cum te-ai purtat tu cu mine.

— Ce-mi pasă! N-ai înţeles oare că fatalitatea apasă asupra noastră? Crezi că dacă m-am predat fără ca să încerc să lupt, că dacă feluca mea atât de vitează şi de

glorioasă e acum în stăpânirea ta, crezi că nu a fost cu voinţa mea?

— Fără îndoială, şi chiar încă nu-mi pot da seama căror motive te-ai putut supune? Tu care ai dat atât de adesea dovadă de îndrăzneala ta…

— Nu mă judeca râu. M-am predat anume unui „vas francez”. Împotriva oricărui alt inamic aşi fi combătut până la moarte, de-ar fi fost el de o sută de ori mai puternic ca mine; împotriva celor de rasa ta, nu mai ştiu… sunt tulburat…

— Ce vrei să spui?

— Nimic nu ţi-aşi putea lămuri. Fă din mine orice ai vrea; sunt prizonierul tău şi nimic altceva.

Fără ca să adaoge un cuvânt mai mult la vorbele acestea enigmatice, Algerianul îşi încrucişă braţele pe piept şi, depărtându-se de grupul Francezilor, păru că se absoarbe într-o visare adâncă, absent la tot ce se petrecea în jurul lui şi ca şi cum n-ar fi fost unul dintre principalii actori.

Baroni privea pe ofiţerul comandant cu oarecare nelinişte, dar acesta păstră tăcere.

Cuvintele lui Aga, cu tot extremul lor laconism îl turbura adânc. Bănuia sentimentele pe care ar fi voit să i le mărturisească Turcul, dar, în acel aş timp se temea să nu rănească sufletul acesta mândru şi nestăpânit.

„Mektub!” Da, într-adevăr, „era scris!” Era scris în cartea destinului că Francezii nu trebuiau, nu puteau fi consideraţi ca inamici de către Algerieni; şi totuşi, cât sânge nu cursese deja din ciocnirea acestor două popoare, şi cât va mai trebui să curgă încă ca să ajungă să gândească toţi ca Aga?

Farmecul unei tinere Franceze să fi fost el oare străin de această prefacere de această convertire?

Un gând chinuitor străbătu creierul lui Jacques: fiul deyului iubea pe Marie-Anne şi aceasta era explicaţia purtării sale.

Barbarul acesta îndrăznise să ridice ochii asupra curatei copile?

Ofiţerul strânse pumnii şi făcu un pas înainte, dar Turcul, complet desprins de ceea ce se petrecea în jurul lui, păru că nici nu observase şi urmă să contemple mai departe jocul valurilor.

Mânia locotenentului de marină se potoli îndată.

Captivul acesta îi dăduse o lecţie bună. Îşi adună stăpânirea de sine, apucă tubul acustic şi dădu ordinele necesare ca să pornească la Toulon cu importanţii lui captivi.

CAPITOLUL 10. ARMATA NAVALĂ

L'Alerte înainta încet, şi mersul ei, mai era Întârziat şi de feluca remorcată, pe care pentru nimic în lume des Marais n-ar fi vrut s-o părăsească. Dar mai presus de toate era împiedicată de, un vânt puternic dinspre nord-est împotriva căruia cei o sută şi şaizeci de cai putere ai maşinii aveau de luptat din greu.

Comandantul calculase că-i vor trebui cel puţin trei zile ca să ajungă la Toulon şi nerăbdarea lui creştea pe măsură ce se apropia de Franţa. Dacă, din întâmplare flota amiralului Duperre pornise între timp pe mare, era posibil să n-o mai întâlnească. Ce de cale străbătută în zadar, atunci! ce de timp pierdut!

A doua seară, tocmai când soarele să dispară la orizont, sentinela care sta de pândă sus, aruncă din înălţimea cuibului său aceste cuvinte care răscolira deodată echipagiul.

— În faţa noastră, către tribord, armata navală!

Îndată toţi ofiţerii îşi duseră la ochi lunetele, toţi marinarii care nu erau ocupaţi la manevre se adunară pe puntea principală.

Armata navală! Vasăzică, amiralul se hotărâse să dea ordin de pornire! Sorţii fuseseră aruncaţi. Expediţia Algerului începuse.

Vestea aceasta produse asupra sufletului lui Jacques o impresie pe care cu greu o putea analiza. De când capturase feluca cu pânzele de aur, încolţise în străfundul

lui o idee pe care o crezuse perfect realizabilă: să ceară comandantului suprem împuternicirea de a se întoarce la Alger ca să facă un schimb: să dea pe Aga în locul d-lui des Pallières şi al fiicei sale.

Iată de ce, mai înainte de orice avusese mare grabă să ajungă la Toulon; şi iată că flota întreagă i-o luase înainte şi venea spre el.

Într-adevăr, puţin câte puţin, orizontul se popula cu pânze care păreau că răsar din unde la nesfârşit; s-ar fi putut număra cu sutele şi ultimele focuri ale soarelui în declinele area cu o strălucire de apoteoză.

Ce frumos! nu se putu împiedica să spună căpitanul Baroni, care sta lângă des Marais rezemându-se de bastingaj.

L'Alerte, sub impulsul comandantului său, dădu presiune şi bastimentele se făcură şi mai vizibile.

În frunte se recunoştea cu uşurinţă majestuoasa *Provence* arborând, lângă pavilionul amiralului, şi un steguleţ care Însemna că generalul comandant suprem se afla pe bordul lui.

Uluit, minunat, Jacques des Marais privea cu lăcomie spectacolul acesta măreţ

În centru şi pe două linii paralele evoluau escadra de debarcare şi escadra de luptă, apoi fregatele de rangul întâi şi al doilea.

La vreo patru miile spre dreapta se vedea escadra de rezervă; la aceeaşi distanţă spre stânga, convoiul. În sfârşit, la avangardă, jucând pe valuri ca nişte pur-sânge nerăbdători să se avânte în arenă, cinci mici bastimente cu aburi, fraţii *Alerte*-i*,* păreau că simbolizează marina viitorului, deschizând drum marinei trecutului.

— Ei, spuse Baroni, care nu şi putea stăpâni uimirea, o armată întreabă de 30.000 de oameni pluteşte cu toate serviciile ei, cu tunurile ei! Mai să nu-ţi vină a crede!

— Şi totuşi aşa este, îi răspunse locotenentul comandant. Expediţia pe care o comandă însuşi ministrul

de război, generalul de Bourmont, e fără contrazicere cea mai importantă a timpurilor moderne.

„Niciodată până acum o asemenea armată n-a fost transportată atât de departe de Franţa, şi mă îndoiesc ca să se mai poată repeta o astfel de ispravă înainte de a trece multă vreme.

Însuşi Napoleon n-a plecat în Egipt cu mai mult de 20.000 de combatanţi.

La evocarea numelui măreţ al împăratului, Baroni căzu pe gânduri; dar mersul rapid al *Alerte*-i se însărcină să-l readucă la realitate.

Intr-adevăr micul bastiment se mai apropiase de flotă şi fu recunoscut repede mai întâi de vaporaşe care-l salutară prin semnale, apo de vasul am ral însuşi.

De altminteri, prada lui, feluca cu pânzele de aur, pe care o remorca cu mândrie, era de ajuns ca să atragă atenţia asupra lui.

Deodată mici pavilioane multicolore urcară pe catargul cel mare al *Provence-i.*

— Sapristi! exclamă Baroni, care recunoscuse semnalul, mare cinste, *Paşaua*[2] în persoană te pofteşte sus pe bordul lui, bre, bre!

— Într-adevăr, confirmă des Marais. Ei bine! Am să ascult şi am să mă raliez la vaporul lui. Dar ai să mă însoţeşti şi d-ta, dragul meu.

După câteva clipe o barcă fu lăsată în apă şi Jacques se aşeză în ea cu căpitanul lui *Vulcan.*

Pe bordul *Provence-i* fu întâmpinat de tânărul locotenent Charles de Bourmont. Aghiotant al tatălui său, comandantul suprem. Cei doi ofiţeri îşi strânseră cordial mâinile, apoi locotenentul oferi camaradului său de la Marină să-l conducă la careul unde se afla reunit Statul Major în completul său.

Acolo, în prezenţa generalului comandant suprem Bourmont, a amiralului Duperre şi a comandanţilor celor

[2] Paşaua – comandantul supreme, în graiul marinăresc.

trei divizii de debarcare, comandantul fregatei *L'Alerte* raportă cum capturase feluca lui Aga, ceea ce interesă enorm pe marii şefi.

Îl felicitară călduros; dar când tânărul ofiţer încercă să le sugereze să se întoarcă la Alger ca să-l schimbe pe Aga cu Francezii care erau deţinuţi acolo, se izbi de un refuz foarte categoric din partea comandantul suprem.

— E prea târziu, domnule, declară acesta din urmă: de altminteri continuă el cu cea mai aleasă politeţă, ce mare valoare ar fi avut propunerea d-tale, dar ar fi putut fi formulată cu câteva săptămâni înainte! Dar azi, sorţii au fost aruncaţi, suntem în 6 Iunie 1830, şi peste două sau trei zile poate, vom încrucişa prin fata forturilor Algerului. Nu vreau să mai stăm de vorbă cu Hussein. Cuvântul va fi al tunurilor.

Des Marais, buimăcit, trebui să se încline faţă de voinţa de neclintit a şefului suprem care hotărî, totuşi, că *L'Alerte* va merge împreună cu flota şi că Aga va rămânea prizonier pe bordul lui. Cât despre felucă, ea căpătă un echipaj de marinari francezi şi fu trimisă la convoi.

Cu disperarea în inimă, Jacques des Marais, chinuit de nelinişte pentru cea pe care o iubea, îşi preluă comanda.

După cum spusese generalul şef soarta expediţiei va fi hotărâtă de tunuri şi nu va trece mult ca să se audă grăind vocea lor cea mare.

CAPITOLUL 11.
SIDI – FERRUH

Încă înainte de zorii zilei de 14 Iunie 1830, începuse debarcarea trupelor franceze pe coasta Africii.

Fregatele de avangardă, întărite de vapoare, fuseseră însărcinate cu recunoaşterea peninsulei Sidi-Ferruh, aleasă, după solidele îndrumări date odinioară de către comandantul Boutin în faimosul său raport, ca punct de debarcare.

Lungă de aproape un kilometru pe cinci sute de metri lăţime în mijlociu, peninsula se desfăşura între două golfuleţ, în direcţia nord-est. În afară de masa stâncoasă care o termină, şi ale cărei vârfuri ce răsar ici şi colo din apă, indică prelungirea ei submarină, solul e scăzut, abia ondulat, nisipos şi arid: către continent o succesiune de dune presărate cu mărăciniş duce pe nesimţite la un platou de o înălţime încă prea puţin însemnată dar unde pământul, mai bun, hrăneşte o vegetaţie mai abundentă.

De la puntea *Alerte*-i, des Marais şi Baroni studiaseră şi străbătuseră cu privirea terenul indicat.

Se mirau că nu descopereau vreo lucrare de apărare şi tocă mai mult, că nu zăresc vreo mişcare de trupe. Ciocul Torre Chica, marabu-ul din Sidi-Ferruh, erau pustii. Mai departe o baterie în ruină apărea complet dezarmată.

Chiar pe plajă, doar vreo câţiva călăreţi turci şi arabi galopau, unii înfăşuraţi în humusurile lor albe, alţii strălucitori de fireturi şi unii şi alţii buestrându-şi caii, gesticulând, învârtindu-şi pe sus armele, dând iureşe de colo, colo în goană nebună cu caii lor, dar, în fond, cu

totul inofensivi.

Tocmai departe îndărăt inginerii deyului Hussein îşi construiseră lucrările de apărare; şi cum *L'Alerte,* însoţit de *Nageur* şi de *Sphynx,* se apropiau de pământ câteva lovituri de tun fură trase de către Turci, dar fără de nici un rezultat, căci ghiulelele lor se înfundară în nisip, spre marea bucurie a mateloţilor francezi.

La asfinţitul soarelui, escadra de luptă, escadra şi flotila de debarcare, rezerva şi convoiul se aşezară în faţa plajei la locul care le fusese indicat de amiral.

La 14 Iunie, şase batalioane desemnate pentru prima călătorie se îmbarcară, companie după companie, în patruzeci şi opt de luntre muri şi şalupe gata să remorcheze un număr egal de bărci, în care se aflau câte doisprezece vâslaşi sub ordinele unui ofiţer.

Alte două luntre duceau două baterii iar generalii urmau convoiul.

La semnalul dat de un căpitan de fregată, bărcile se porniră în cea mai mare tăcere; dar în apropierea plajei, alinierea păstrată până atunci se rupse: echipaj iile se iau la întrecere în viteză, aplaudate înteţit de strigătele soldaţilor pe care-i duceau. Fundul bărcilor lunecă hârşâind pe nisipul plajei şi iată-i pe toţi sărind în apa mică, stropindu-se râzând şi năpustindu-se spre uscat.

De sus de pe puntea de comandă, Jacques se entuziasma la spectacolul acesta: curând artileria debarcă la rândul ei şi fără de o lovitură de tun măcar, peninsula e ocupată.

Abia mai târziu, către ora şase dimineaţa câteva împuşcături semnalară apropierea Turcilor.

În vremea aceasta Francezii se organizaseră.

— Iacă, spuse, Baroni, arătând un grup de uniforme sclipitoare care debarcase pe plajă şi părea a călca mai anevoie pe nisip.

— Este generalul de Bourmont şi statul său major, răspunsese des Marais, cu ocheanul la ochi.

— Operaţiunile vor începe.

Intr-adevăr, văzură îndată o brigadă întreagă înaintând în direcţia bateriilor turceşti. Dar abia se puseră-n mişcare că o masă confuză de vreo cinci şase sute de călăreţi se năpustiră asupra brigăzii franceze.

Călăreţi cu vestmintele fluturătoare, cu puşti lungi, ţipând şi urlând, se repeziră înainte în galopul cailor; în picioare pe scările lor, cu frânele în vânt, îşi descărcau armele, se-ntorceau, ţipau şi plecau înapoi în goană.

Câteva descărcări ale batalioanelor franceze formate în careu, curăţiră repede locul, apoi coloana îşi urmă marşul.

Ajunşi la o mie de metri de tăpşanul coronat cu artileria turcească, cele două brigăzi se răzleţiră ca să şarjeze, dar inamicul nu-i aşteptă. Intimidaţi de baionete, artileriştii deyului o rupseră de fugă în debandadă, lăsând douăsprezece tunuri în mâinile Francezilor.

De pe duneta *Alerte*-i, ca de pe înălţimea unei tribune, Baroni tropăia din picioare de bucurie.

— Victoriei Victorie! strigă el. Ah! bietul Hussein o să-l scoatem repede de urechi din vizuina lui dacă soldaţii lui or da mereu dovadă de atâta curaj ca să-l apere.

Jacques de Marais, şi el, nu putea decât să se bucure de izbânda aceasta, şi totuşi, în inima lui, se agitau mii de sentimente opuse.

Desigur, dorise cu toate puterile lui rezultatul favorabil al expediţiei, dar, în mijlocul bubuitului tunurilor şi a vuietului bătăliei care străbătea până la el, nu putea evita să nu se gândească la biata captivă, la Marie-Anne care-l aştepta acolo.

Unul din agenţii săi de legătură cu amiralul îl vesti că cu prilejul atacului bateriilor de la Sidi-Ferruh, batalioanele franceze făcuseră prizonieri un anumit număr de soldaţi şi de ofiţeri ai miliţiei deyului, şi se gândi îndată că poate că printre aceştia s-o fi aflând vreunul care i-ar putea da ştiri despre d. Des Pallières şi fiica sa.

Lăsând comanda brickului pe seama secundului său, des Marais coborî pe uscat ca să ajungă la lagărul generalului Bourmont.

După destulă căutare, Jacques ajunse la locul unde, sub paza unei secţiuni de voltijori ai regimentului 7 de linie, erau parcaţi cei câţiva ieniceri care avuseseră nenorocul să se lase prinşi.

Într-o adâncitură a terenului, pe după nişte dune de nisip presărate ici colo de tufişuri rare de cactuşi, ofiţerul zări vreo cincizeci de miliţieni trântiţi în nisip, dormind sau visând, părând în tot cazul cu desăvârşire străini de evenimente.

Printre ei, descoperi pe unul care purta insignele de baş-aga şi i se adresă:

— Înţelegi franţuzeşte?

— Da, spuse celălalt, puţin.

— Atunci răspunde-mi. Când ai părăsit Algerul?

— Ieri.

— Ai auzit spunându-se că se află nişte captivi francezi în Kasbah?

— Da.

— Ai ceva ştiri despre ei?

— Da.

— Atunci vorbeşte!

Se povestea în oraş că Măria Sa Hussein a poruncit ca toţi captivii europeni să fie sugrumaţi în închisorile lor.

Zicând acestea, Turcul se întoarse pe o parte, prefăcându-se că doarme; dar lovitura îl atinsese pe des Marais în plină inimă: captivii străini… dar atunci Marie-Anne?… Nu, era prea oribil! Dacă n-ar fi fost silit să străbată lagărul sub ochii soldaţilor, ar fi izbucnit în hohote de plâns.

Ca buimăcit se întoarse la barca lui, şi de cum ajunse pe *L'Alerte* se retrase în cabina lui, apoi chemă pe un marinar.

— Spune să fie adus Aga aici numai decât, porunci el.

Matelotul ieşi dar se întoarse după câteva clipe, însoţit de secundul bordului care părea grozav de tulburat.

— Ei, ce se aude? întrebă des Marais.

— Comandante! prizonierul a evadat, răspunse cu simplitate ofiţerul.

Aceasta era lovitura din urmă.

Singura speranţă care-i mai rămăsese lui Jacques se spulberase.

Ne mai putându-se stăpâni, izbucni în plâns, pe când secundul se retrase cu discreţie.

CAPITOLUL 12.
STAUELI

Bătălia era în toi în jurul câmpiei Staueli unde aga Ibrahim, ginerele dey-ului Hussein, adunase toate forţele Regenţei: treizeci de mii de Arabi aduşi din ordinul deyului de către şefii deşertului, şi în sfârşit vreo douăzeci de mii de Kabyli nedisciplinaţi se opuneau înaintării micii armate franceze a generalului Bourmont.

De la 14 Iunie, ziua debarcării la Sidi-Ferruh. Inamicul părea că uitase de prezenţa Francezilor, şi apoi deodată, la 19 Octombrie, un puhoi de tiraliori arabi venise să atace avanposturile noastre.

Imediat, încăierarea începuse şi de la ora patru şi jumătate dimineaţa împuşcăturile trosneau fără încetare, însoţite în surdină de vocea groasă a tunurilor.

De pe movilă, înconjurat de tot statul său major, comandantul suprem urma peripeţiile acţiunii, trimetea ordine şi conducea mişcările trupei sale.

Deodată zări un batalion, pe care-l recunoscu ca făcând parte din regimentul 28 de linie şi care făcea sforţări uriaşe ca să reziste la asaltul Turcilor atât de numeroşi.

Necontenitul atac pe care trebuia să-l îndure nu-i îngăduia să se refacă solid. Izolat, pierdut într-un colţ acoperit încă de negurile dimineţii, se apăra cum putea.

Cu fiecare clipă primejdia devenea şi mai apăsătoare.

Încă un asalt, şi mica trupă franceză, repezită de năvala Turcilor, zdrobită de numărul lor covârşitor, avea să dispară şi, prin spărtura de acum deschisă, coloanele inamice se vor răspândi pe câmpie şi ar putea tăia

comunicaţiile armatei franceze cu peninsula Sidi-Ferruh.

Trebuiau luate măsuri pentru a salva pe vitejii aceştia care mai bine cădeau pe loc decât să dea înapoi.

Generalul de Bourmont foarte calm, stăpânindu-şi turburarea lăuntrică care-l agita, se întoarse spre grupul aghiotanţilor săi.

— Al cui e rândul să intre în luptă, domnilor? întrebă el.

Doi ofiţeri se prezentară în acelaşi timp.

Unul era locotenentul Charles de Bourmont, propriul fiu al marelui şef, care-i cerea astfel partea lui de primejdie, celălalt, fapt uimitor, purta, uniforma de ofiţer al marinei regale.

— Bine, spuse generalul. Ai să pleci, Charles, şi ai să dai ordin tuturor elementelor risipite pe care le vei întâlni să se ralieze drapelului regimentului 28 de linie, fie ce-o fi.

Şeful vorbise; veni apoi rândul tatălui:

— Du-te, copilul meu, adăogă el, du-te, dar nu te expune zadarnic.

Apoi, fără falşă ruşine, în faţa întregului stat major, cei doi bărbaţi se sărutară.

Aceasta avea să fie ultima lor îmbrăţişare, căci contele de Bourmont n-avea să-şi mai regăsească fiul în viaţă.

Cât despre ofiţerul de marină, când văzu că şeful preferase pe camaradul mai tânăr ca el, nu-şi putu stăpâni un gest de părere de rău.

— Nu fii nerăbdător, domnule des Marais, îi spuse atunci generalul cu un zâmbet amar, va veni destul de repede şi rândul d-tale!

Fără a răspunde, cu gâtlejul sugrumat tânărul ofiţer salută şi-şi trase înapoi calul până la grupul ofiţerilor de ordonanţă care continua să urmărească peripeţiile bătăliei.

Jacques des Marais, într-adevăr, printr-o favoare deosebită, datorită importanţei informaţiilor pe care le adusese din scurta sa activitate în Alger, obţinuse destul

de uşor să fie ataşat statului-major al generalului de Bourmont, şi nu căuta decât un prilej ca să afle o moarte glorioasă şi liberatoare.

Nimic nu-l mai reţinea pe pământul acesta şi nu-l mai lega de lumea aceasta pe care iubita lui o părăsise.

Prezenţa lui pe puntea *Alerte*-i îi apăsase pe umeri ca un bolovan de plumb, în timp ce auzea în depărtare duduitul tunurilor armatei în marş asupra Algerului.

Voia să se bată, să dăruiască în serviciul patriei o existenţă care-i devenise silnică.

Bătălia angajată la Staueli şi care trebuia să fie hotărâtoare pentru expediţie îi înlesnea prilejul atât de mult dorit.

Totuşi, pe câmpie, batalioanele franceze se refăceau. După şovăielile începutului, careurile respinseră atacurile dezordonate ale cavaleriei turceşti.

La amiază diviziile franceze ocupau câmpia de la Staueli şi chiar trecuseră dincolo de ea: din adversarul spulberat nu se mai vedeau decât porii lungi de praf ai cetelor ce fugeau rupând pământul înspre Alger.

După bătălie, cu tot doliul cumplit care-l copleşea, generalul de Bourmont urmat de întregul său stat-major, ţinu să-şi exprime personal trupelor sale felicitările lui.

— Miliţia turcească a crezut, le spuse el, că era tot atât de uşor să ne învingă pe cât de uşor era să ne insulte; o deplină înfrângere a învăţat-o minte: lupta următoare o vom da în chiar cuprinsul zidurilor Algerului.

Aceste bărbăteşti cuvinte avea să răsună cu un ecou ciudat în inima lui Jacques. Destinul nu voise să-i primească sacrificiul. De acum, trebuia să trăiască pentru a merge să smulgă oraşului care o iubise atâta intr-o tăcută adorare.

CAPITOLUL 13. CAPITULAREA ALGERULUI

După izbânda foarte însemnată repurtată la Staueli, un singur lucru mai despărţea de Alger armata generalului de Bourmont: forturile care înconjurau oraşul şi, printre ele, cel mai important, Sultan-el-Kalassi, fortul împăratului, numit astfel în amintirea lui Carol Quintul dar al cărui nume nu evoca în inima luptătorilor francezi decât amintirea singurului împărat care a existat vreodată pentru ei, Napoleon.

Şi de acum, încolo asupra acestei importante fortăreţe aveau să se îndrepte toate sforţările corpului expediţionar.

Jacques des Marais, care luase serviciu pe uscat. Însoţi fireşte pe general în cursul tuturor acestor operaţiuni.

Baroni, care, ne mai putem îndoi, se făcuse luntre şi punte ca să j se îngăduie să-l însoţească, se afla lângă el când pulberăria fortului împăratului sări în aer.

După un moment de uluială, bravul căpitan constată, ca toţi Francezii, de faţă că cu tot soarele dogoritor, atmosfera era Încărcată cu un fel de praf des care cădea încet.

— Ia te uită, zăpadă neagră!

Într-adevăr, s-ar fi putut spune că erau fulgi de zăpadă sau mai curând de funingine.

Atunci un ofiţer de geniu explică celor doi marinari că aceste molecule nu erau altceva decât bucăţele de lână carbonizate, în urma exploziei, din care turcii făcuseră baloturi enorme şi le puseseră în dreptul ferestrelor şi

uşilor fortăreţei ca să-i apere de schijele obuzelor.

Luarea „fortului Împăratului” hotăra soarta Algerului.

În aceeaşi zi, la 4 Iulie 1830, după amiază, des Marais care era de serviciu în avanposturi, văzu venind spre el o delegaţie trimisă de dey ca să negocieze predarea Algerului.

Îşi poate oricine închipui, că inima începu să-i bată şi mai tare când recunoscu printre oamenii aceştia pe Sidi-Mustafa, chiar secretarul deyului.

Totuşi, după ce primi pe mesageri cu ceremonialul datorit unor parlamentari, nu se putu împiedica să nu-i întrebe de soarta Marie-Annei şi a d-lui des Pallières, căci, în ciuda tuturor informaţiilor, în ciuda evidenţei chiar, el tot nu voia să-şi piardă nădejdea.

Dar vai! cu toate întrebările lui zorite, cu toate rugăminţile, cu toate ameninţările chiar, nu putu obţine nicio lămurire. Turcul se mărgini să-i răspundă, fără a-şi slăbi o clipă aerul indiferent:

— *Manarf!* (Nu ştiu!)

Cu inima plină de mânie, cu sufletul îndurerat, Jacques trebui să se resemneze cu îndeplinirea pasivă a funcţiunilor ce-i cădeau în sarcină, când el mai degrabă ar fi voit să moară pe loc, deoarece nimic nu-l reţinea pe lumea aceasta.

Şi totuşi, martirul lui nu se sfârşise, căci trebuia să trăiască şi să-şi facă datoria până la urmă.

Însoţind pe delegaţi la comandantul suprem, auzi condiţiile pe care aceasta i le dictă.

1) Fortul Kasbah, toate celelalte forturi care depind de Alger, şi porţile oraşului vor trebui să fie predate a doua zi, 5 Iulie, la amiază, trupelor franceze;

2) Comandantul suprem se angajează faţă de dey să-i lase libertatea şi posesiunea tuturor bogăţiilor sale personale;

3) Deyul va fi liber să se retragă cu familia sa în locul pe care şi-l va fi ales;

4) Libertatea religiei musulmane va li asigurată de către Francezi,

— Şi, adăugă generalul Bourmont, adresându-se cu indulgenţa lui des Marais pe care-l prinsese tare drag de când avusese prilej să-i preţuiască meritele. Hussein va restitui, dacă-i mai are, pe toţi captivii europeni pe care-i posedă în închisorile sale.

La rostirea acestui din urmă condiţii, secretarul deyului nu clinti ci se mulţumi doar să plece capul cu cea mai mare seriozitate.

Apoi Jacques conduse pe Mustafa până la avanposturi. Şi cum, în cursul drumului, negociatorul, la fiecare bubuitură a tunurilor care continuau să tragă dintr-o parte şi dintr-alta, pleca involuntar capul, „saluta ghiulelele”, cum s-ar zice, vădit speriat, ofiţerul de marină nu se putu împiedica să nu spună ironic:

— Dar la ce vă neliniştiţi, domnule? Doar nu vă priveşte, nu se trage asupra d-tale!

Turcul, drept orice răspuns, îi aruncă o privire rea şi plecă.

În după amiaza aceleiaşi zile, un alt om al deyului se întoarse la lagărul francez şi vesti, din partea stăpânului său, a cărui pecete o aducea, că avea depline puteri să semneze protocolul de predare a cetăţii, după condiţiile impuse de generalul francez.

Era sfârşitul, vizuina inviolabilă a piraţilor mediteranieni era în final cucerită; încă odată dreptatea triumfa asupra forţei.

Cum s-ar fi asociat şi des Marais şi Baroni la bucuria care domnea în întregul corp expediţionar, dacă gândurile, dacă sentimentele cele mai întunecate nu le-ar fi sfâşiat inima.

Acolo, unde oamenii trupelor, de la cel din urmă toboşar până la colonel, nu vedeau decât sfârşitul glorios a suferinţelor asediului şi perspectiva unei curânde întoarceri în patrie, locotenentul de marină ştia că nu va

găsi decât confirmarea marei sale dureri.

Va regăsi el oare măcar trupurile nefericiţilor săi amici ca să le dea demnul mormânt pe care-l aşteptau?

CAPITOLUL 14.
ŞI POARTA DE BRONZ A CETĂŢII KASBAH SE DESCHISE…

În răpăit de tobe. În sunetul fanfarelor de alamă ale muzicii militare, armata franceză victorioasa intră în după amiaza zilei de 5 Iulie 1890 în Alger, aşa cum fusese hotărât între generalul de Bourmont şi deyul Hussein.

Ah! cât ar fi fost de frumoasă ziua aceasta pentru des Marais dacă nu i-ar fi fost tulburată de cele mai groaznice amintiri de doliu.

Pe când defilarea se termina şi ultimele trupe dispăreau după o cotitură, în timp ce ecoul fanfarelor războinice, se micşora, generalul de Bourmont descălecă. Fu imitat îndată de statul său major; ordonanţele se repeziră ca să ţină caii, şi pornind pe scara monumentală care ducea la Kosbah, Marele şef se întoarse spre colaboratorii săi de zile bune şi de zile rele şi le spuse cu un zâmbet amabil.

— Binevoiţi să mă urmaţi, domnilor.

Chiar în aceeaşi clipă, uşile, grele de bronz care închideau locuinţa deyului Hussein, detronat acum, se deschiseră încet, şi cel mai neaşteptat dintre spectacole se oferi privirilor ofiţerilor francezi: apăru un grup compus dintr-un bătrân, o fată tânăra, un băştinaş şi o negresă. Faţa celor doi europeni strălucea de fericire, lacrimi de bucurie le curgea încet din ochi, pe când Turcul păstra aspră şi mândră stăpânirea de sine iar negresa, agitată, dădea într-una din mâini şi din cap.

În acelaşi timp, două strigăte se încrucişară:

— Marie-Anne!

— Jacques!

Repezindu-se înaintea camarazilor şi superiorilor săi şi chiar a comandantului suprem, uitând orice grijă de etichetă şi de prevedere, des Mardis, urmat de Baroni, care se strecurase până la el, se năpusti în sus pe scară şi cuprinse în braţe pe tânăr, fată, sub privirile binevoitoare ale tatălui ei, d. des Pallières.

Ah! nu mai putea fi vorba de forme nici de precauţiuni oratorice. Mai puternic şi mai presus de uzanţele consfinţite de lume, inima celor doi tineri vorbise şi descoperea în văzul tuturor dragostea pe care nu îndrăzniseră să şi-o mărturisească până acum unul altuia.

După primele îmbrăţişări înainta şi generalul de Bourmont, cu un zâmbet părintesc şi bun şi, după ce ceru să-i fie prezentaţi captivii liberaţi le spuse:

— Vă felicit, domnule conte, şi pe d-ta, domnişoară, de fericitul sfârşit al groaznicei aventuri care v-ar fi putut fi fatală.

„Şi, adăuga el zâmbind lui des Marais, te felicit şi pe d-ta dragă prietene, căci după câte am văzut, nu mai încape nicio îndoială. Pe când nunta? Mă ofer chiar de pe acum să vă fiu naş.

Roşind şi adânc mişcaţi, cei doi tineri se grăbiră să mulţumească marelui şef care, nevoind să turbure tânăra lor fericire cu atâta greutate dobândită, se depărtă îndată cu ofiţerii lui de ordonanţa şi intră în palat.

— Marie-Anne, întrebă atunci Jacques, şi d-ta d-le consul, mi-aţi putea explica, în sfârşit, prin ce întâmplare, după ce am desperat atâta vreme încât îmi doream moartea, vă regăsesc aproape ca prin minune?

Era o întrebare care merita într-adevăr unele lămuriri, mai ales după oribilele chinuri sufleteşti care copleşiseră pe tânărul om în cursul zilelor din urmă.

— Da, afirmă neastâmpăratul Baroni, curios şi el, ba

încă şi mai mult, iată un deznodământ la care nu ne aşteptam câtuşi de puţin, şi zău că nu m-aş supăra defel nici eu dacă…

Tânăra fată privi pe tatăl ei, apoi se întoarseră spre Turc, care nu era altul decât Aga, însoţit de regresa Fatma.

— Mulţumită lor, spuse ea cu simplitate.

D. des Pallières confirmă în tăcere.

— Cum se face, exclamă ofiţerul, că te regăsesc aci, pe tine, Aga, fost prizonier pe bordul meu. Nu ţi-a izbutit aşadar evadarea?

Indigenul nu răspunse, de parcă nici n-ar fi auzit nimic.

— Ei bine! deoarece el nu vrea să vorbească relua Marie-Anne, am s-o lac eu pentru el şi-am să-ţi explic totul, Jacques.

„Vă puteţi lesne închipui ce greu de suportat ne-a fost îndrăzneaţa şi curajoasa voastră plecare — cu toate că eu v-am îndemnat — şi câtă grijă ne-a pricinuit tatei şi mie.

„V-am urmărit cu gândul în întreprinzătoarea voastră aventură; dar ceea ce ne îngrijora mai mult ca orice era lipsa de ştiri. Mai aveam noroc cu buna Fatma care nu mai ştia ce să facă să nu ne lase cu totul pradă deznădejdii. Nu ne urmărea decât un singur gând: oare aţi reuşi?… Într-o zi, Aga răsări în faţa mea şi mă surprinse plângând.

— Usucă-ţi lacrimile, îmi spuse el cu simplitate, logodnicul tău trăieşte şi e sănătos teafăr.

„Tresării…

— Logodnicul meu? Dar despre cine vorbeşti?…

— Dar ce-ţi închipui că n-am ochi să văd? Iubeşti pe Francezul care a plecat, şi dacă-l iubeşti, e din pricina mea.

„La cuvintele acestea mă simţii grozav de tulburată; fără a-şi pierde însă cumpătul fiul deyului urmă.

— Căci te iubesc şi eu, pot să ţi-o mărturisesc acum cu toate că tu eşti creştină… încă din ziua în care te-am

văzut pentru întâia oară. Din pricina ta mi-am trădat religia, pentru tine am înfruntat dreapta mânie a tatălui meu. Te-am salvat din târgul de sclavi..

„Dar văzându-te, observându-te mai bine, am înţeles toată diferenţa care ne despărţea, toată superioritatea rasei tale asupra rasei mele. Da. Am fost şi suntem cu adevărat barbari faţă de tine şi de ai tăi.

„Ca să mă torturez, ca să mă pedepsesc că am îndrăznit să ridic ochii asupra ta, eu singur am ţinut să te pun în faţa ofiţerului francez şi ce era inevitabil s-a produs. El s-a îndrăgostit de line. De altfel, poate cineva să te vadă, fără să te iubească?

Dar de data asta, deşi renunţasem pentru totdeauna să te cuceresc, gelozia care se ridică în mine fu mai tare decât totul. Nu vă spuneaţi niciodată niciun cuvânt de dragoste, şi cu toate astea sentimentele voastre izbucneau în cele mai mici cuvinte ale voastre, în cel mai simple din gesturile voastre, în cea mai nevinovată din privirile voastre.

„Şi atunci, tot eu am favorizat evadarea iubitului tău, din Kasbah îţi aminteşti frânghia, şi celelalte... Barem n-aveam să-l mai văd în ochi.

Aş fi putut să-l omor dar prea mult sânge cursese şi aşa, în Alger, şi preferam să-l las să plece împreună cu tovarăşul său.

— Pricep acum totul, murmură Baroni.

— Lăsaţi-mă să urmez, reluă Marie-Anne şirul povestirii.

„Lucrând cum am lucrat, îmi spuse Aga, îmboldit numai de torturile inimii mele, ştiu că-mi trădam ţara, mă înjoseam în ochii tăi...

Cu tonte astea, căutam toate prilejurile să-mi regăsesc puţină linişte sufletească, puţina răscumpărare a vinei mele tainice, puţina demnitate în ochii mei proprii. Am reluat activitatea mea pe mare cu feluca mea cu pânzele de aur până-n ziua când fatalitatea mă puse iar în prezenţa logodnicului tău... La ce bun să mai dau lupta?

Allah e stăpânul, şi mă-nclinai dinaintea sentinţei soartei.

„Aga îmi povesti apoi, Jacques, cum l-ai primit, cu câtă atenţie l-ai tratat pe bordul vasului tău şi cât de mult l-a mişcat acest lucru. Apoi, când a auzit cele dintâi bubuituri de tun dinspre Sidi-Ferruh, cunoscând caracterul dintr-o bucată şi răzbunător al deyului, nu s-a mai răbdat locului. Ca să mă salveze, pe mine şi pe tatăl meu, a evadat de pe *L'Alerte;* riscându-şi viaţa, a izbutit să reintre în Alger prin surprindere şi ne-a pus pe amândoi, şi cu Fatma, sub paza câtorva ieniceri care-i erau îndeosebi de credincioşi.

„E nevoie oare să-ţi mai spun, cu ce nestăpânită bucurie am primit ştirile ce ne-a adus despre voi?

„Fiece zi ce trecea ne apropia tot mai mult unul de altul, scumpul meu.

Ieri, în sfârşit Aga ne-a adus la cunoştinţă căderea oraşului; şi a vrut să plece împreună cu tatăl lui care, ştiţi, se îmbarcă chiar astăzi mergând la Neapole de unde trebuie să plece în Asia Mică.

„Dacă-l mai vedeţi aci, e numai pentru că l-am rugat stăruitor să mai rămână puţin cu noi, ca să-i mulţumim cu toţii împreună.

Uimit, mişcat de cele auzite, ofiţerul se îndreptă atunci spre Turc şi-i întinse amândouă mâinile.

— Mulţumesc, spuse el simplu; niciodată n-am să uit ce ai făcut pentru noi.

Indigenul zâmbi dar ochiul lui rămase trist; cu o privire largă, îndurerată, el îmbrăţişă oraşul alb oare se întindea dinaintea lui şi din care mai urcau ecourile câtorva muzici miliare care se înapoiau la cantonamentul lor; la orizont, pe nemărginirea mării scânteietoare, pânzele flotei franceze, nenumărate, se desprindeau lămurit pe albastrul undelor, făcând dovada, forţei învingătorilor.

— *Mektub!* — era scris! spuse atunci musulmanul, cu gâtlejul sugrumat. Voi sunteţi stăpânii mai puternici ca noi; voi aveţi în mâini armele teribile ale civilizaţiei voastre, — era fatal să ne îngenunchiaţi; fie ca stăpânirea

voastră sa nu apese prea tare pe grumajii sărmanelor populaţii ale Algeriei.

Deodată, pe piaţa Marinei, o descărcătură de tun, urmată de toate cele trase de bateriile coastei şi ale forturilor. Erau semnalele, de bucurie ale biruitorilor, salutând drapelul francez care încet, urca pe vergeaua înaltă înfiptă pe creasta forţei Kasbah, unde înlocuia stindardul dey-ului afirmând tuturor luarea în stăpânire de către Franţa, a ţării africane.

Jacques şi Marie-Anne se priviră cu duioşie, mâinile lor se strânseră. Era sfârşitul încercărilor dureroase prin care le fusese dat — în cadrul unor evenimente istorice sângeroase — să-şi găsească totuşi fericirea.

---- SFÂRŞIT ----

YACU-MAMA[3]

În coliba sa de pe ţărmul zgomotosului râu Ucayali Jenaro Valdivian vedea cu groază că proviziile sale — şi ceea ce era şi mai râu – muniţia, îi erau pe sfârşite. Credinciosul lui tovarăş, un Indian din tribul Coniva, care cu săgeţile sale sigure culegea cele mai grase maimuţe de pe pomi, pentru a te transforma într-o friptură gustoasă, plecase în una din tainicele sale expediţii prin pădurea seculară, din care obişnuia să se întoarcă după două-trei zile, cu un surâs satisfăcut pe chipul de bronz, încărcat cu orhidee roşii ca sângele şi fluturi strălucitori pentru copilul stăpânului său. Cu neputinţă, de lăsat singur pe mititelul acesta de şapte ani, care crescut printre Indieni, şi începuse să arate toate instinctele sălbaticilor. Jenaro Valdivian coborî la ţărmul râului şi fluieră mult timp, dar zadarnic. Un vârtej în apă şi câteva băşici care ieşiră la suprafaţă îi răspunseră în sfârşit, dar îmblânzitul şarpe boa nu catadicsi să apară. Desigur că zăcea acolo jos în fundul apei, şi mistuia leneş „pecari”-ul pe care-l înghiţise ieri. În cele din urmă Valdivian îşi luă securea şi carabina, încuie în colibă pe micul Jenarito, care se împotrivea cu mâinile şi picioarele şi-l sfătui foarte serios:

— Fii cuminte, eu mă întorc curând!

Ca să-l consoleze, îi dădu o lumânare de seu şi un pumn de furnici prăjite, mâncări de care-şi ling buzele copiii crescuţi în sălbăticiune. Plin de nelinişte porni

[3] „Mama fluviului” cum spun Indienii de lângă Amazon şarpelui boa.

Valdivian la drum. În ziua precedentă, pe când cresta un arbore de cauciuc, i se păruse că zăreşte un tigru, care-l pândea din desiş. Cunoştea prea bine obiceiurile viclene ale acestei bestii cu blană minunată de catifea, care-i urmăreşte zile întregi prada, pândind momentul cel mai favorabil pentru a se năpusti. Iar când, apoi, noaptea la lumina lunii îşi fumase pipa, văzuse sticlind în întuneric cele două lumini fosforescente, pe care o împuşcătură le stinge pentru o clipă, dar care apoi se reîntorc, băgând în răcori pe culegătorul de cauciuc.

Jenaro, a cărui burcă era purtată cu repeziciune de curentul puternic chibzui c-ar fi mai bine să nu se depărteze prea mult. După a doua cotitură a râului, în valea şerpilor, alături de colibele Indienilor tribului Witoto refugiaţi de la Putumayo de sus, se înălţa telegraful lor misterios: un „manguaré” un formidabil trunchi de copac scobit cu o artă atât de ciudată, încât întreaga pădure răsuna pe o rază de patru mile, când băteai în nodurile sale rotunde.

Tovarăşul său îi destăinuise cheia secretă a telegrafului. Desigur că unul dintre Indienii prieteni va auzi apelul său poate chiar Gutierrez, bogatul negustor de cauciuc care locuia în josul râului, îi va trimite un om cu muniţii şi alimente.

Până la barcă răzbeau miresmele grele ale pădurii, această adiere caldă a unui paradis în putrezire, care îmbăta întotdeauna pe Valdivian. Frunzişul des al arborilor în care ţipau maimuţele sau araşii tricolori, atârna adânc în jos atingând oglinda apei. Ca nişte frunze smulse de vânt zbură un stol de papagali mici, verzi. Tremurând uşor, barca înainta repede ca o săgeată.

— Întoarcerea va fi anevoioasă, — zise Jenaro încet pentru sine, vârând lopata în valurile spumegânde numai ca să păstreze direcţia.

În coliba singuratică, micul Jenarito ronţăi mai întâi

mânarea de seu, şi tăbărî apoi lacom asupra furnicilor prăjite din care după un sfert de oră nu mai rămase nimic. Dar gustul lor pipărat îi făcu sete. Merse spre uşă ca să bea din râul apropiat şi să se bălăcească în apa care nu era adâncă. Dar zadarnic zgudui el cu toată puterea de grilajul de stuf. În prudenţa sa înţeleaptă, tatăl său sprijinise uşa pe dinafară cu carapacea unei broaşte ţestoase uriaşe.

— „Yacu-mama! Yacu-mama!” — strigă copilul cu vocea ademenitoare.

Din rău apăru capul îngrozitor al şarpelui boa. Căscând lenevos deschise botul său teribil. Încă puţin mai juca limba neagră despicată în apa rece, apoi iot corpul alunecă încet spre mal. Era mai lung de cinci metri, galben ca frunza veştedă. Micul Jenarito bătu în palme de bucurie că şarpele uriaş venise la chemarea lui ca un câine de casă.

Nu-i oare boa cel mai bun păzitor şi tovarăş de joacă al copiilor crescuţi în sălbăticiune? Cel care a trăit prin şesurile Amazonului din Peru, ştie ce drăgăstos şi blând se poartă şarpele boa cu copiii, când mâini iscusite îl domesticesc.

Pe nimeni n-ascultă şarpele acesta superb mai mult decât pe mititelul tiran, călăreţul acesta de broaşte ţestoase şi de şerpi boa, care le vâra pumnul lui micuţ în boturile căscate şi le gâdila solzii cu o săgeată.

O lovitură cu coada — şi carapacea de dinaintea uşii zbură cât colo. Cu o legănare graţioasă ca de balerină, şarpele intră în colibă.

— „Upa!” — strigă Jenarito surâzând vesel.

Boa îl înfăşură imediat cu capătul cozii sale şi-l ridică până la tavan. Deodată pe neaşteptate, întoarse repede capul spre pădure, se întinse dârz, şi drept în sus şi rămase nemişcat ca un pom uscat. Prin solzii lui trecu un pârâit electric şi coada biciui furios podeaua, încât guracamayo cel verde-albastru care se legăna vesel în

lănţişorul său, izbucni în strigăte pătrunzătoare. Ţeapăn, cu ochii strălucitori, şarpele păru că ascultă un singur zgomot din vuitul vastei păduri. Maimuţele din pădure ţipară speriate. Se prăbuşise oare vreun copac secular prin apropiere, că zbura brusc atâtea pasări peste râu, ca şi când ar fi plecat în căutarea altor locuri pentru cuiburi?

Numai auzul ascuţit al unui boa era în stare să distingă în larma aceasta stârnită de mii de zgomote, zgârietura uşoară a unor gheare…

Cu o săritură tigrul fu în colibă, şi se chirci biciuindu-şi nervos coapsele cu coada. Ca o mamă brutală, şarpele aruncă mai întâi copilul îndărătul său într-un colţ întunecat al încăperii, unde era în siguranţă. Şi lupta începu. Tăcută şi îndârjită ca luptele Indienilor! Iute ca fulgerul făcu tigrul o săritură spre capul şarpelui, dar în aceiaşi clipă fu încolăcit de corpul lui. Coastele tigrului trosniră sub strânsoarea nemaipomenită. Cu o smucitură furioasă a labei sale, tigrul smulse şarpelui limba din gură; din pricina durerii îngrozitore, boa slăbi pentru o clipă strânsoarea, dar numai pentru o singură clipă, corpul şarpelui se strânse şi mai tare. Un urlet sălbatec, apoi un gâfâit sugrumat, spasmodic! O dublă ţâşnitură de sânge stropi podeaua; pe jos zăcea o masă încâlcită, tremurătoare. Apoi încetă şi tremuratul şi nu mai rămase nimic decât un ghem nemişcat şi o baltă mare de sânge negru.

Copilul era teafăr; la început, speriat de moarte, urmărise apoi lupta cu o bucurie febrilă.

Când, cu şase ceasuri mai târziu, Jenaro Valdivian se întoarse acasă, înţelese dintr-o singură privire întreaga întâmplare. Adânc mişcat, strânse la pieptul său pe copilul salvat. Apoi se aplecă imediat spre şarpele mort, îl mângâie pe cap şi suspină cu o expresie de ciudată duioşie:

— Yacu-mama! Sărmană, dragă Yacu-mama!

---- SFÂRŞIT ----

APARE LA 1 ALE FIECĂREI LUNI UN NOU VOLUM

Dramatism ★ Mister ★ Pasiune ★ Acţiune

CATALOGUL COLECŢIEI „ROMANELE CAPTIVANTE"

—★—

26. IMAGINEA FEMEII GOALE de M. Leblanc
27. CAPTIVA de Raymond de Rienzi
28. SUB TEROAREA SCANDALULUI de Richter
29. PRĂPASTIA de Max Brand
30. MAREA TAINĂ de J. D'Agraives
31. RĂZBUNĂTORUL de Concordia Merrel
32. LUPUL SINGURATIC de L. Vance
33. AURUL ULTIMULUI STUART de Dartois
34. TRANSATLANTICUL TRAGIC de Shaw
35. INFIERAT ! de Ludwig Kapeller
36. AVENTURIERA de Jack London
37. O FEMEIE INFERNALĂ de Ag. Christie
38. INVITAŢII MORTULUI de Alexandre Colter
39. DUBLA CRIMĂ DIN FORTIFICAŢIILE FRANŢEI de Pierre Nord
40. ALARMĂ PESTE OCEANE de M. Level
41. SPIOANĂ IN SPANIA de Marthe Richer
42. IN SERVICIUL REGINEI de A. Hope
43. TRĂSNET INTRE DOUĂ INIMI de E. Bud
44. O DRAMĂ SUB NAPOLEON de Conan Doyle
45. PĂIANJENUL ALB de Louis Wilton
46. CONTESA DE CAGLIOSTRO de M. Leblanc
47. PIRAŢII de A. T'Serstevens
48. MIREASA FLĂCĂRILOR de R. Haggard
49. FEMEIA IN LUNĂ de Thea de Harbou
50. OLANDEZUL ZBURĂTOR de J. D'Agraives
51. COLANUL IDOLULUI DE FIER de R. Thevenin
52. VÂNT DE NEBUNIE de H. de Golen
53. FURTUL DOCUM. SECRET de M. de Kerba
54. MISTERIOSUL WANG HO de Arno Alex.
55. INIMI MAGNETICE de Jefferson Farjeon
56. ENIGMA LUI BACHUS de Pierre Boileau
57. NOAPTEA DE GROAZĂ de Moray Dalton
58. MĂRTURIA MAIMUŢEI de Bruce Harrisson
59. CAD MĂŞTILE ! de L. Biro
60. MOARTEA FILMEAZĂ ! de Carlton Wallace

La chioşcari, librari şi în gări

Imprimeriile „Adevĕrul" S. A., Bucureşti